

GYVENTOJŲ TURTO DRAUDIMAS

Taisyklės Nr.039.1

Taisyklės įsigalioja 2020-02-10

TURINYS

BENDROSIOS DRAUDIMO SĄVOKOS IR SĄLYGOS	
1. DRAUDIMO SUTARTIES SĄVOKOS.....	1
2. DRAUDIMO APSAUGOS GALIOJIMAS.....	3
3. DRAUDĖJO PAREIGA ATSKLEISTI INFORMACIJĄ.....	3
4. DRAUDIMO ĮMOKA IR MOKĖJIMO TVARKA.....	3
5. DRAUDIMO SUTARČIŲ SUDARYMAS GALINIAIS TELEKOMUNIKACIJŲ ĮRENGINIAIS.....	4
6. DRAUDIMO SUTARTIES PASIBAIGIMAS IR PAKEITIMAS.....	4
7. BENDROSIOS IŠLYGOS.....	4
8. DRAUDĖJO PAREIGOS, ATSITIKUS APDRAUSTAI RIZIKAI.....	5
9. DRAUDIMO IŠMOKA.....	5
10. SKUNDŲ NAGRINĖJIMO IR GINČŲ SPRENDIMO TVARKA.....	6
11. ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS.....	6
12. SUBROGACIJA IR REGRESINIO REIKALAVIMO TEISĖ.....	6
13. KONFIDENCIALUMAS.....	6
14. KITOS SĄLYGOS.....	6
SPECIALIOSIOS SĄLYGOS.....	
1. KAS YRA KAS.....	7
2. KAIP SUDARYTI DRAUDIMO SUTARTĮ IR ESMINĖS APLINKYBĖS.....	7
3. KAS YRA DRAUDŽIAMA.....	7
4. DRAUDIMO APSAUGOS VARIANTAI.....	9
5. KAIP VEIKIA DRAUDIMO APSAUGA.....	9
6. KOKIAIS ATVEJAIS DRAUDIMO APSAUGA NEGALIOJA.....	11
7. KAIP MES SKAIČIUOJAME DRAUDIMO SUMĄ.....	12
8. DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMAS IR SUMAŽĖJIMAS.....	13
9. SAUGUMO REIKALAVIMAI.....	14
10. KAIP MES NUSTATOME NUOSTOLIO DYDĮ.....	14
11. KAIP MES IŠMOKĖSIME DRAUDIMO IŠMOKĄ.....	15
12. KOKIAIS ATVEJAIS MES GALIME ATSIŠAKYTI MOKĖTI ARBA SUMAŽINTI DRAUDIMO IŠMOKĄ.....	15
13. ILGALAIKĖS DRAUDIMO SUTARTYS.....	16
CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMAS.....	
14. KAS DRAUDŽIAMA.....	16
15. KAIP VEIKIA DRAUDIMO APSAUGA.....	16
16. KOKIAIS ATVEJAIS DRAUDIMO APSAUGA NEGALIOJA.....	16
17. KAIP MES NUSTATOME NUOSTOLIO DYDĮ.....	17
ASMENS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMO SĄLYGOS.....	
18. KAS DRAUDŽIAMA:.....	17
19. KAIP VEIKIA DRAUDIMO APSAUGA:.....	17
20. KOKIAIS ATVEJAIS DRAUDIMO APSAUGA NEGALIOJA:.....	17
21. KAIP MES NUSTATOME NUOSTOLIO DYDĮ:.....	18
1 PRIEDAS – PASTATŲ DRAUDIMO VARIANTAI.....	20
2 PRIEDAS – NAMŲ TURTO DRAUDIMO VARIANTAI.....	21
3 PRIEDAS – METINIS VERTĖS MAŽINIMO PROCENTAS.....	23
4 PRIEDAS – METINIS NAMŲ TURTO DAIKTŲ GRUPĖS NUSIDĖVĖJIMO PROCENTAS.....	23

BENDROSIOS DRAUDIMO SĄVOKOS IR SĄLYGOS

1. DRAUDIMO SUTARTIES SĄVOKOS

- 1.1. Draudikas** – AAS "BTA Baltic Insurance Company", atstovaujama filialo Lietuvoje, toliau vadinama BTA.
1.2. Draudėjas – asmuo, kuris kreipėsi į BTA dėl draudimo sutarties sudarymo, arba kuriam BTA pasiūlė sudaryti

draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su BTA savo ar kitų asmenų naudai.

1.2.1. Su Draudėju ir/ar Apdraustuoju susiję asmenys, taip pat privalantys vykdyti pareigas, nustatytas Draudėjui:

a) asmenys, kurie kartu gyvena su Draudėju arba Apdraustuoju;

b) asmenys, kurie yra atsakingi už draudimo objektą pagal susitarimą su Draudėju ar Apdraustuoju;

c) asmenys, kurie turi draudimo interesą kartu su Draudėju ar Apdraustuoju, arba kiti asmenys, nurodyti draudimo sutartyje;

d) asmenys, susiję su Draudėju ar Apdraustuoju darbo, paslaugų teikimo ar kitokiais teisiniais santykiais, bei turi pareigą veikti sutinkamai su saugumo reikalavimais.

1.3. Apdraustasis – asmuo, kurio turiniai interesai yra draudžiami:

a) turto draudimo atveju – pagal draudimo sutartį, apdrausto turto savininkas arba raštiškai sutartyje nurodytas asmuo;

b) civilinės atsakomybės draudimo atveju – asmuo, kurio turiniai interesai, atsirandantys iš civilinės atsakomybės, yra draudžiami;

c) asmenų draudimo atveju - fizinis asmuo, nurodytas draudimo sutartyje, kurio sveikata, gyvybė ar fizinė būklė yra apdrausta draudimo sutartimi.

1.4. Naudos gavėjas – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba Draudėjo, o draudimo sutartyje nustatytais atvejais ir Apdraustojo paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.

1.5. Trečioji šalis – civilinės atsakomybės draudimo atveju – asmuo, patyręs nuostolių, dėl Draudėjo ar /ir Apdraustojo veiksmų ar neveikimo, ir kuris turi teisę į draudimo išmoką sutinkamai su draudimo sutarties sąlygomis.

1.6. Draudimo sutarties šalys – Draudėjas ir BTA.

1.7. Draudimo objektas - turiniai interesai, susiję su asmens gyvybe, sveikata, turtu ar civiline atsakomybe.

1.8. Prašymas sudaryti draudimo sutartį – BTA nustatytos formos dokumentas, kuriame Draudėjas pateikia reikalingą informaciją draudimo sutarčiai sudaryti. Prašymas gali būti nepateikiamas, jeigu draudėjas suteikia BTA informaciją, kurią BTA laiko pakankama draudimo rizikai įvertinti. Prašymo sudaryti draudimo sutartį priėmimas, neįpareigoja BTA sudaryti draudimo sutarties.

1.9. Draudimo sutartis – susitarimas tarp BTA ir Draudėjo, pagal kurį Draudėjas įsipareigoja sumokėti draudimo sutartyje nustatytais terminais sutarto dydžio draudimo įmoką, vykdyti kitas draudimo sutartyje įtvirtintas pareigas, o BTA įsipareigoja mokėti draudimo išmoką asmeniui, nurodytam draudimo sutartyje, įvykus draudžiamajam įvykiui, sutinkamai su draudimo sutarties nuostatomis.

1.10. Draudimo sutarties liudijimas (polisas) – dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą bei apimantis draudimo sutarties sąlygas, dėl kurių BTA ir Draudėjas susitarė.

1.11. Draudimo suma – draudimo sutartyje nurodyta arba draudimo sutartyje nustatyta tvarka apskaičiuojama pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo išmoka.

1.12. Nevisiškas draudimas – atvejai, kai nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę. Tokiu atveju, įvykus draudžiamajam įvykiui, BTA išmoka išmokos dalį, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

1.13. Dvigubas draudimas – atvejai, kai Draudėjas sudaro kelias draudimo sutartis dėl tų pačių draudimo rizikų keliose ar toje pačioje draudimo bendrovėje. Tokiu atveju, Draudėjas privalo raštu pranešti BTA apie sudarytą kitą draudimo sutartį bei nurodyti draudimo sumą ir kitas sutarties sąlygas. Priešingu atveju, Draudikas, išmokėjęs draudimo išmoką, įgyja teisę susigrąžinti atitinkamą draudimo išmokos dalį.

1.14. Papildomas draudimas – atvejai, kai yra apdrausta tik dalis turto vertės ar draudimo rizikos. Tokiu atveju draudėjas turi teisę sudaryti papildomą draudimo sutartį su ta pačia ar kita draudimo bendrove. Šiuo atveju draudimo suma pagal kelias draudimo sutartis negali viršyti draudimo vertės.

1.15. Išskaita – draudimo išmokos dalis, įtvirtinta draudimo sutartyje, kurios BTA neatlygina. Išskaita apibrėžiama konkrečia pinigų suma ir/arba procentine nuostolio išraiška, jeigu draudimo liudijime nėra nurodyta kitaip. Jeigu draudimo sutartyje yra įtvirtinta kelių rūšių išskaitos tai pačiai rizikai, tai visuomet taikoma viena, didesnė iš jų.

1.16. Draudimo įmoka – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią draudėjas draudimo sutarties sąlygomis privalo mokėti BTA už draudimo apsaugą.

1.17. Draudžiamasis įvykis – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus BTA privalo mokėti draudimo išmoką.

1.18. Nedraudžiamasis įvykis – atvejis, kai BTA draudimo išmokos nemoka.

1.19. Draudimo rizika – įvykio, kurio atsitikimas ateityje yra įmanomas ir kuris nepriklauso nuo Draudėjo ir/ar Apdraustojo valios, tikimybė.

1.20. Draudimo išmoka – pinigų suma, išmokama įvykus draudžiamajam įvykiui arba suteiktos paslaugos, jeigu tai numatyta draudimo sutartyje.

1.21. Draudimo interesas - Apdraustojo interesas nepatirti nuostolių dėl įvykusio draudžiamąjo įvykio.

1.22. Kompensacinis principas – draudimo principas, pagal kurį draudimo išmoka yra suskaičiuojama remiantis patirtu dėl draudžiamąjo įvykio nuostolių dydžiu.

1.23. Rašytinis dokumentas:

a) surašytas raštu ir apimantis visus būtinus rekvizitus, įskaitant parašą, atitinkantį galiojančius Lietuvos Respublikoje teisės aktus;

b) perduotas telegrafinio, faksimilinio ryšio ar kitokiais telekomunikacijų galiniais įrenginiais, jeigu yra užtikrinta teksto

apsauga ir galima identifikuoti parašą, įskaitant ir elektroninį laišką.

2. DRAUDIMO APSAUGOS GALIOJIMAS

- 2.1.** Draudimo laikotarpis yra laiko tarpas, kai galioja draudimo apsauga.
- 2.2.** Draudimo apsauga įsigalioja draudimo sutartyje nurodytą dieną 00:00, bet ne anksčiau nei sumokama draudimo įmoka arba pirmą jos dalį, jeigu:
  - 2.2.1.** draudimo įmokos arba pirmos jos dalies mokėjimo data yra nenurodyta draudimo sutartyje;
  - 2.2.2.** draudimo laikotarpio pradžia sutampa su draudimo įmokos ar pirmos jos dalies sumokėjimo diena;
  - 2.2.3.** draudimo įmokos arba pirmos jos dalies sumokėjimo terminas yra ankstesnis nei draudimo laikotarpio pradžia.
- 2.3.** Tais atvejais, kai draudimo apsaugos įsigaliojimas yra susiejamas su draudimo įmokos arba jos pirmos dalies sumokėjimu, draudimo apsauga įsigalioja kitą dieną 00:00 valandų po pinigų gavimo dienos, bet ne anksčiau nei nurodyta draudimo sutartyje.
- 2.4.** Draudimo išmoka, įvykus draudžiamajam įvykiui iki draudimo apsaugos įsigaliojimo, nemokama.
- 2.5.** Jeigu draudimo sutartyje numatyta, kad draudimo įmoka turi būti sumokėta po pirmos draudimo laikotarpio pradžios dienos, tai draudimo apsauga įsigalioja pirmą draudimo laikotarpio pradžios dieną 00:00.
- 2.6.** Draudimo sutartis galioja iki draudimo laikotarpio, numatyto draudimo sutartyje, paskutinės dienos 24:00, jeigu draudimo sutartis dėl kitų priežasčių nesibaigia anksčiau.

3. DRAUDĖJO PAREIGA ATSKLEISTI INFORMACIJĄ

- 3.1.** Prieš pasirašydamas draudimo sutartį, Draudėjas įsipareigoja pateikti BTA teisingą bei išsamią informaciją, kurios prašo BTA, ir kuri yra susijusi su draudimo objektu bei yra būtina, siekiant įvertinti draudimo riziką. Jeigu draudėjas tyčia neatskleidžia informacijos, kuri yra būtina įvertinti draudimo riziką, arba tyčia pateikia klaidingą ar neišsamią informaciją, BTA turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia. Tokiu atveju BTA draudimo įmokos negrąžina.
- 3.2.** Jeigu draudimo sutartis dėl to paties draudimo objekto pratęsiama iškart po ankstesnės sutarties pasibaigimo, o Draudėjas ar Apdraustasis nenurodo, kad informacija nuo ankstesnės draudimo sutarties sudarymo pasikeitė, BTA laiko, kad anksčiau pateikta informacija nepasikeitė.
- 3.3.** Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu, Draudėjas privalo raštu nedelsiant pranešti apie visus pasikeitimus draudimo laikotarpio galiojimo metu, dėl kurių gali padidėti draudimo rizika. Pasikeitimai, apie kuriuos būtina pranešti, yra:
  - a) reikšmingi pasikeitimai, susiję su draudimo objektu;
  - b) būdų, kuriais naudojamas draudimo objektas, pasikeitimai.
  - c) kitos reikšmingos aplinkybės, dėl kurių draudimo rizika padidėja.
- 3.4.** Jeigu informacija, pateikta BTA apie draudimo objektą ir apdraustas rizikas, pasikeičia, ir dėl to padidėja draudimo rizika, taip pat, kai BTA yra suklaudinama dėl nereikšmingo Draudėjo suklydimo, BTA turi teisę per vieną mėnesį nuo sužinojimo dienos pasiūlyti Draudėjui pakeisti draudimo sutarties sąlygas, įskaitant draudimo įmokos dydį. Jeigu Draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų, arba neatsako BTA per 1 (vieną) mėnesį nuo pranešimo apie siūlomą naujas sąlygas išsiuntimo dienos, BTA turi teisę nutraukti draudimo sutartį suėjus šiame sakinyje nurodytam terminui be atskiro pranešimo. Jeigu BTA įrodo, kad žinodama apie padidėjusią riziką nebūtų sudariusi draudimo sutarties, BTA per 2 (du) mėnesius nuo sužinojimo apie padidėjusią riziką, turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį.
- 3.5.** Draudėjo pareigos atskleisti informaciją pažeidimas sukelia ir kitas teises pasekmes, įtvirtintas Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

4. DRAUDIMO ĮMOKA IR MOKĖJIMO TVARKA

- 4.1.** Draudėjas privalo sumokėti draudimo įmoką BTA, nustatyto dydžio bei nustatytais terminais, kaip numatyta draudimo sutartyje.
- 4.2.** Draudimo įmoka yra laikoma sumokėta:
  - 4.2.1.** jeigu draudimo įmoka mokama pavedimu – nuo pinigų sumos gavimo į BTA ar įgalioto draudimo tarpininko banko sąskaitą;
  - 4.2.2.** jeigu draudimo įmoka mokama kitais mokėjimo būdais – nuo datos, nurodytos konkrečiame pinigų sumokėjimo faktą patvirtinančiame dokumente. Mokėjimo būdų sąrašą rasite apsilankę mūsų interneto svetainėje www.bta.lt, arba paskambinę telefonu (8 5) 2600 600;
- 4.3.** Jeigu Draudėjas nesumoka draudimo įmokos draudimo sutartyje nustatytu laiku, Draudėjas moka BTA 0,02 % delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną, tačiau ne daugiau kaip 10 % nuo nesumokėtos bendros draudimo įmokos.

BTA netaikys aukščiau minėtų delspinigių atvejais, kai:

- a) draudimo įmoka mokama vienu mokėjimu;
- b) draudimo įmoka mokama dalimis – už pirmą mokėjimą.

4.4. Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatytu laiku (išskyrus atvejį, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu, - tokiu atveju draudimo sutartis neįsigalioja ir yra anuliuojama be atskiro draudiko pranešimo praėjus 30 dienų po įmokos mokėjimo termino), BTA sutartyje numatytu rašytiniu dokumentu informuoja, kad per 30 dienų nuo rašytinio dokumento išsiuntimo dienos draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo sutartis pasibaigs.

5. DRAUDIMO SUTARČIŲ SUDARYMAS GALINIAIS TELEKOMUNIKACIJŲ ĮRENGINIAIS

5.1. Draudimo sutartis gali būti sudaryta galiniais telekomunikacijų įrenginiais, t.y. paštu, internetu, elektroniniu paštu, telefonu bei kitais informacijos apskaitavimo būdais.

5.2. Kai draudimo sutartis yra sudaroma Draudėjo, kuris yra vartotojas, tokiai sutarčiai taikomos ne gyvybės draudimo sutarčių sudarymo gairės, kurios yra viešai prieinamos www.bta.lt. Ne gyvybės draudimo sutarčių sudarymo gairės, be visa ko, numato atsisakymo teisės procedūrą, t.y. teisę atsisakyti nuo sudarytos draudimo sutarties.

Vartotojas yra fizinis asmuo, sudarantis draudimo sutartį su verslu ar profesine veikla nesusijusiais tikslais.

6. DRAUDIMO SUTARTIES PASIBAIGIMAS IR PAKEITIMAS

6.1. Draudimo sutartis baigiasi paskutinę draudimo laikotarpio dieną 24:00, jeigu Draudėjas ir BTA nesusitarė kitaip.

6.2. Draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį bet kuriuo metu, prieš 15 dienų raštu apie tai informuodamas BTA. Tokiu atveju, draudimo sutartis bus laikoma nutraukta dieną, nurodytą pranešime, bet ne anksčiau negu 15 (penkioliktą) dieną, po to kai buvo gautas pranešimas apie nutraukimą.

Tokiu atveju:

6.2.1. jeigu draudimo išmoka nebuvo išmokėta ar pretenzijų nebuvo pareikšta per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, per 20 (dvidešimt) kalendorinių dienų po Draudėjo pranešimo gavimo, BTA grąžina Draudėjui dalį draudimo įmokos, išskaičiuodama sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (30 % nuo grąžintinos sumos).

6.2.2. jeigu buvo išmokėta ir/ar rezervuota draudimo išmoka ar buvo pareikšta pretenzijų per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, per 20 kalendorinių dienų po Draudėjo pranešimo gavimo, BTA grąžina dalį draudimo įmokos, kuri yra lygi nepanaudotos draudimo įmokos dalies už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį ir išmokėtos draudimo išmokos skirtumui, išskaičiuodama sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (30 % nuo grąžintinos sumos).

6.3. Draudimo sutarties sąlygos gali būti papildytos ar pakeistos tik rašytiniu BTA ir Draudėjo susitarimu.

6.4. Draudimo sutartis gali būti nutraukta ir kitais pagrindais, įtvirtintais LR draudimo teisės aktuose, reglamentuojančiuose draudimo sutartinius teisinius santykius.

7. BENDROSIOS IŠLYGOS

7.1. Jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, BTA nemoka draudimo išmokos dėl:

7.1.1. teroristinių veikslių (veiksmai, pasireiškiantys jėgos ar smurto naudojimu arba grasinimais panaudoti šiuos veiksmus bet kokios trečiosios šalies, kuri veikia atskirai ar organizuotai su kokia nors organizacija ar vyriausybe, ar jų naudai, kurie atliekami dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių priežasčių ir kurios ketinimai yra pastatyti vyriausybę ar visuomenę ar jos dalį į pavojų); nuostoliai, atsiradę dėl prevencinių veikslių prieš teroristinius veiksmus taip pat nėra atlyginami.

7.1.2. karo, invazijos, priešiško užsienio valstybės veiksmų, karinių ar joms prilyginamų operacijų, tokių kaip pilietinio karo (paskelbus ar nepaskelbus karo), riaušių, streiko, sukilimo, maišto, revoliucijos, karo padėties, marodieravimo, vandalizmo, sabotažo; streiko, lokauto, viešosios tvarkos sutrikdymų, kurie prilygtų perversmui ar riaušėm, nuosavybės konfiskavimo, nacionalizacijos, jeigu tai yra sukelta ar sankcionuota valstybės valdžios, nepriklausomai nuo to, teisėtai ar ne; kitos politinės rizikos bei visi kiti nuostoliai ar išlaidos, patirtos tiesiogiai ar netiesiogiai dėl tokių veikslių prevencijos, taip pat nėra atlyginamos;

7.1.3. tiesioginio ar netiesioginio branduolinio sprogdimo, branduolinės energijos ar radioaktyvių preparatų poveikio, tiesioginio ar netiesioginio radioaktyvaus užterštumo;

7.1.4. tyčinių Draudėjo, Apdraustojo ar Naudos gavėjo veikslių.

7.2. Nepriklausomai nuo bet kokių sąlygų, esančių draudimo sutartyje, BTA neturi prievolės teikti draudimo apsaugą ar atlikti bet kokius mokėjimus, ar teikti paslaugas, ar teikti naudą asmenims ar bet kokiai trečiajai šaliai, jeigu tokia draudimo apsauga, mokėjimas, paslauga, nauda ir/ar verslas ar Draudėjo veikla, Apdraustojo ar Naudos gavėjo, reikalaujančio draudimo išmokos, pažeidžia įgyvendinamas sankcijas, finansinį embargą ar ekonomines sankcijas, įstatymus ar sąlygas, kurias tiesiogiai įgyvendina BTA. Įgyvendinamos sankcijos yra nacionalinės sankcijos, nustatytos

Lietuvos Respublikos teisės aktų, Europos Sąjungos sankcijos, Jungtinių Tautų Organizacijos sankcijos, Jungtinių Amerikos Valstijų sankcijos ir/ar kitos sankcijos, kurių BTA turi laikytis ir vykdyti sutinkamai su teisės aktų reikalavimais.

8. DRAUDĖJO PAREIGOS, ATSITIKUS APDRAUSTAI RIZIKAI

- 8.1.** Tam, kad Draudėjas ar Apdraustasis įgytų teisę gauti draudimo išmoką atsitikus apdraustai rizikai, jis privalo:
- 8.1.1.** nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas (jeigu šių taisyklių specialiosiose sąlygose nenurodyta kitaip) informuoti BTA apie įvykusį galimai draudžiamąjį įvykį šių taisyklių specialiosiose sąlygose nustatyta tvarka. Jeigu Draudėjas ar Apdraustasis informuoja BTA apie atsitikusią apdraustą riziką pavėluotai, Draudėjas ar Apdraustasis privalo įrodyti, kad nebuvo įmanoma informuoti laiku;
  - 8.1.2.** nedelsiant informuoti kompetentingas tarnybas (pvz. gydymo įstaigą, priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo departamentą, policiją, avarines tarnybas ir pan.);
  - 8.1.3.** vykdyti visus BTA duotus nurodymus bei imtis visų priemonių, siekiant sumažinti žalą ir užkirsti kelią jos atsiradimui ar jos padidėjimui;
  - 8.1.4.** sudaryti BTA galimybę apžiūrėti įvykio vietą, atlikti tyrimą bei apklausti liudytojus taip, kad BTA galėtų nustatyti nuostolio priežastis ir dydį;
  - 8.1.5.** pateikti visą informaciją ir dokumentus, kurių prašo BTA, įskaitant ir komercines paslaptis, jeigu jos Draudėjui ar Apdraustajam yra žinomos, tam, kad BTA galėtų nustatyti atsitikusios apdraustos rizikos priežastis ir žalos dydį;
  - 8.1.6.** esant galimybei išlaikyti įvykio vietą nepaliestą, kol atvyks BTA atstovas, jeigu BTA nedavė kitų nurodymų. Šis punktas netaikomas kiek yra būtina įvykdyti šių Bendrųjų draudimo sąvokų ir sąlygų 8.1.3. punkto reikalavimus;
  - 8.1.7.** jeigu draudimo objektas negali būti išsaugotas nepakeičiant jo būklės po įvykio dėl Bendrųjų draudimo sąvokų ir sąlygų 8.1.3.p., esančių reikalavimų vykdymo ar dėl kitų teisinių ir pagrįstų priežasčių, pasirūpinti, kad pažeisto turto nuotraukos būtų padarytos kaip įmanoma operatyviau ar pažeistas draudimo objektas būtų nufilmuotas, siekiant užfiksuoti nuostolius, bei atsiųsti nuotraukas ar vaizdo įrašą į BTA el. paštu: zalos@bta.lt ar kitu BTA tinkamu būdu.
- 8.2.** Jeigu Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas tyčia ar dėl didelio neatsargumo nevykdo Taisyklėse nurodytų pareigų, BTA turi teisę sumažinti draudimo išmoką arba atsisakyti ją mokėti.

9. DRAUDIMO IŠMOKA

- 9.1.** Draudimo išmoka BTA išmoka ne vėliau kaip per 15 dienų nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija, reikšminga nustatant draudžiamąjį įvykio faktą, aplinkybes, pasekmes ir draudimo išmokos dydį.
- 9.2.** Vagystės ar plėšimo atveju, kuomet draudimo išmoka išmokėta, o draudimo objektas vėliau atsirado, BTA turi teisę reikalauti draudimo išmokos grąžinimo ar reikalavimo teisės į draudimo objektą perleidimo. Jeigu BTA nusprendė nepasilikti rasto draudimo objekto, bet rastas objektas yra apgadintas, tuomet Draudėjas, grąžindamas gautą iš BTA draudimo išmoką, iš jos išskaičiuoja su BTA suderintas išlaidas, būtinas atstatyti daiktą į pradinę padėtį.
- 9.3.** Jei įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir BTA nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo prašymu BTA išmoka sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jeigu tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.
- 9.4.** Jeigu BTA uždelsia išmokėti draudimo išmoką dėl savo kaltės, BTA moka 0,02% delspinigius nuo mokėtinos draudimo išmokos sumos už kiekvieną uždelstą dieną, tačiau neviršijant 10 % nuo laiku neišmokėtos draudimo išmokos.
- 9.5.** Mokant draudimo išmoką, įskaitomos visos draudimo įmokos (už einamuosius draudimo metus), kurių mokėjimo terminas suėjęs draudimo išmokos mokėjimo dienai. Esant Draudėjo sutikimui, gali būti įskaitomos įmokos, kurių mokėjimo terminas nėra suėjęs. Tais atvejais, kai dėl draudžiamąjį įvykio draudimo objektas žūsta, sunaikinamas arba prarandamas, mokant draudimo išmoką išskaičiuojamos visos pagal sutartį nesumokėtos draudimo įmokos.
- 9.6.** Tuo atveju, kai BTA negali susigrąžinti išmokos atgręžtinio reikalavimo tvarka dėl tyčinių Apdraustojo veiksmų ar didelio jo neatsargumo, BTA gali nemokėti draudimo išmokos dalyje, kurioje pretenziją pareikšti nėra galimybės, arba, jeigu draudimo išmoka jau išmokėta, reikalauti išmokos grąžinimo iš Draudėjo.
- 9.7.** Pagal asmens, turinčio teisę reikalauti draudimo išmokos, BTA suteikia tokiam asmeniui galimybę susipažinti su turimais dokumentais, kuriais remdamasi BTA priėmė sprendimą išmokėti draudimo išmoką arba atsisakė išmokėti draudimo išmoką, ar išduoda dokumentų kopijas už užmokestį, neviršijantį dokumentų kopijų išdavimo išlaidų. BTA nesuteikia galimybės asmeniui, turinčiam teisę reikalauti draudimo išmokos, susipažinti su turimais dokumentais bei neteikia dokumentų kopijas, jeigu:
- a) BTA pateikė dokumentus teisėsaugos institucijoms tyrimui dėl apdraustos rizikos atsitikimo aplinkybių;
  - b) dokumentuose yra komercinė kito asmens paslaptis, kurios asmuo turintis teisę reikalauti draudimo išmokos, neturi teisės gauti;
  - c) dokumentuose yra asmens duomenys, kurių asmuo turintis teisę reikalauti draudimo išmokos, neturi teisės gauti.

10. SKUNDŲ NAGRINĖJIMO IR GINČŲ SPRENDIMO TVARKA

10.1. BTA skundų nagrinėjimo procedūra dėl nepatenkintų draudimo sutartimi ar suteiktomis draudimo paslaugomis, pateiktą asmens, prašančio sudaryti draudimo sutartį, Draudėjo, Apdraustojų, Naudos gavėjo ar kito asmens turinčio teisę reikalauti draudimo išmokos, yra viešai prieinama www.bta.lt.

10.2. Visi ginčai, kilę tarp draudimo sutarties šalių, sprendžiami derybų būdu. Jeigu taikus susitarimas nepasiekiamas, visi ginčai, kylantys iš draudimo sutarties ir susiję su draudimo sutarties pažeidimu, nutraukimu ar negaliojimu, sprendžiami LR teisme sutinkamai su Lietuvos Respublikos teisės aktais, Lietuvos Respublikos teismuose pagal BTA filialo Lietuvoje buveinės adresą.

11. ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS

11.1. BTA kaip asmens duomenų tvarkytojas, fizinių asmenų duomenis tvarko sutinkamai su asmens duomenų tvarkymo reikalavimais, apibrėžtais 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), bei kitais teisės aktų reikalavimais. Asmens duomenų tvarkymo principai bei BTA vykdoma privatumo politika yra paskelbta www.bta.lt

12. SUBROGACIJA IR REGRESINIO REIKALAVIMO TEISĖ

12.1. Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, pereina teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens (subrogacija arba regresinio reikalavimo teisė). Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo perduoti visą BTA prašomą informaciją, kad Draudikas galėtų tinkamai įgyvendinti jam perėjusią reikalavimo teisę.

13. KONFIDENCIALUMAS

13.1. Šalys įsipareigoja neatskleisti konfidencialios informacijos, gautos draudimo sutartinių ar ikisutartinių teisinių santykių pagrindu, tretiesiems asmenims, taip pat nenaudoti šios informacijos tokiu būdu, kuris pažeistų kitos draudimo sutarties šalies interesus. BTA turi teisę pateikti visą reikalingą informaciją nepriklausomiems ekspertams bei perdraudikams, gautą draudimo sutartinių ar ikisutartinių santykių pagrindu, taip pat saugoti ją BTA duomenų bazėse. Ši pareiga netaikoma, kuomet šalys, sutinkamai su LR teisės aktų reikalavimais, privalo pateikti informaciją kompetentingoms valstybės institucijoms.

14. KITOS SĄLYGOS

14.1. Bet koks pranešimas, kurį Draudėjas ar BTA privalo perduoti vienas kitam, turi būti atliktas šiose taisyklėse nurodytais terminais vienu iš žemiau nurodytų būdų:

14.1.1. įteikiant Draudėjui, draudimo polise ar kituose rašytiniuose dokumentuose nurodytais adresais ar šalių pranešimuose apie buveinių adresų pasikeitimas;

14.1.2. išsiunčiant registruotąją pašto korespondencijos siuntą;

14.1.3. elektroniniu paštu, kai šalys yra numacišios šį pranešimo būdą sutartyje, arba konkludentiniais veiksmais išreiškia sutikimą keisti informaciją šiuo būdu;

14.2. BTA turi teisę perduoti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems Draudikams teisės aktų nustatyta tvarka. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį joje nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo. Tokiu atveju Draudėjui grąžinamos jo sumokėtos draudimo įmokos už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką.

14.3. Sutartiniams draudimo teisiniais santykiams taikomi LR Teisės aktai.

14.4 Draudimo sutartis sudaroma šių bendrųjų sąlygų ir specialiųjų sąlygų pagrindu. Jeigu specialiosios ir/ar individualios draudimo sąlygos, nurodytos sutartyje (draudimo liudijime) ir šiose Bendrosiose draudimo sąvokose ir sąlygose skiriasi, pirmenybė teikiama specialiosioms ir/ar individualioms draudimo sąlygoms.

14.5. Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas bei kiti asmenys, kurie draudimo sutarties pagrindu įgyja teisių, turi laikytis šiose Taisyklėse įtvirtintų pareigų.

14.6. Šios Taisyklės įsigalioja nuo patvirtinimo BTA valdyboje dienos, jeigu BTA valdyba nėra nurodžiusi kitos Taisyklių įsigaliojimo dienos.

14.7. Esant prieštaravimams ar neatitikimams tarp kalbų, lietuviškas tekstas turi pirmenybę.

14.8. Šios taisyklės skelbiamos BTA interneto tinklalapyje adresu <http://www.bta.lt>.

SPECIALIOSIOS SĄLYGOS

1. KAS YRA KAS

Draudėjas (toliau – **Jūs**) – asmuo, kuris kreipėsi į mus (BTA) dėl draudimo sutarties sudarymo arba kuris sudarė draudimo sutartį savo ar kitų asmenų naudai.

Draudikas (toliau – **Mes**) – „BTA Insurance Company“ SE filialas Lietuvos Respublikoje.

Šeimos nariai – tai Jūsų sutuoktinis (-ė) ar kartu su Jumis gyvenantys ir bendro ūkio siejami nesusituokę asmenys, vaikai ir jų sutuoktiniai, vaikaičiai, tėvai, seneliai, broliai, seserys.

Naudos gavėjas – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.

Tretieji asmenys – visi asmenys išskyrus Šeimos narius, bendrasavininkus, nuomininkus, asmenis, kuriems Jūs patikėjote saugoti apdraustą turtą, rūpintis juo.

Nuolat gyvenamas būstas – būstas, kur gyvenama ne mažiau nei 9 mėn. per metus, įskaitant šaltuoju metų laiku (žiema), ir kuriame faktiškai vedama asmens ir jo šeimos narių buitis. Jeigu asmuo faktiškai gyvena keliose vietose, tai vieta, su kuria asmuo yra labiausiai susijęs (kur yra asmens turtas ar didžioji turto dalis, kur yra jo darbo vieta arba kur jis gyvena ilgiausiai), laikoma jo pagrindine nuolatine gyvenamąja vieta.

Ne nuolat gyvenamas būstas – būstas, kuris neatitinka nuolat gyvenamo būsto apibrėžimo. Būstas, nepritaikytas gyventi žiemą, visais atvejais laikomas ne nuolat gyvenamu.

Patikėtas turtas – Darbdavio Jums ar Jūsų šeimos nariams patikėtas turtas su teise juo naudotis ir jį valdyti.

Išmanieji įrenginiai – mobilūs telefonai, nešiojami ir planšetiniai kompiuteriai, išmaniosios apyrankės ir kiti, panašaus pobūdžio įrenginiai.

2. KAIP SUDARYTI DRAUDIMO SUTARTĮ IR ESMINĖS APLINKYBĖS

- 2.1. Draudimo sutartis sudaroma pagal Jūsų pateiktą visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikos vertinimui. Jūs atsakote už pateiktų duomenų teisingumą.
- 2.2. Esminėmis aplinkybėmis laikoma:
  - 2.2.1. Tikrovę atitinkanti, teisinga informacija apie pageidaujamą drausti turtą (pastato konstrukcijos, bendras plotas, tūris, paskirtis, apsaugos priemonės, statybos, rekonstrukcijos, remonto metai, nuolat ar ne nuolat gyvenamas būstas, nuomojamas ar naudojamas pagal panaudos sutartį, kiti rizikos veiksniai).
  - 2.2.2. Buvusių nuostolių ir įvykių istorija.
  - 2.2.3. Kitos aplinkybės, aprašytos šiose taisyklėse ar išdėstytos prašyme sudaryti sutartį, jei toks prašymas yra teikiamas.
- 2.3. Draudimo sutarčiai sudaryti Jūs pateikiate raštišką prašymą sudaryti sutarčiai. Prašymas neteikiamas, jeigu Jūs pateikiate pakankamai informacijos, kad mes galėtume įvertinti draudimo riziką. Mes turime teisę pareikalauti papildomų dokumentų, nuotraukų ir kitos informacijos apie pageidaujamą drausti turtą.
- 2.4. Draudimo sutartį sudaro: draudimo taisyklės, draudimo liudijimas, ir kiti dokumentai, jei jie buvo pateikti: prašymas sudaryti sutartį, nuotraukos, kiti dokumentai ar draudimo sutarties priedai.
- 2.5. Jeigu individualios draudimo sąlygos, nurodytos draudimo liudijime, prieduose ar kituose individualiuose dokumentuose ir šiose taisyklėse skiriasi, pirmenybė teikiama individualioms draudimo sąlygoms.
- 2.6. Jeigu paaiškėja, kad sudarant sutartį Jūs nepateikėte teisingos esminės informacijos (2.2 punktas), Jūs privalote nedelsiant, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas patikslinti informaciją, o mes turime teisę peržiūrėti ir koreguoti draudimo sąlygas atsižvelgiant į pasikeitusią riziką.

3. KAS YRA DRAUDŽIAMA

Šių taisyklių pagrindu Jūs galite pasirinkti drausti šiuos objektus:

- 3.1. Pastatus ir statinius – butus, patalpas, gyvenamuosius namus, vasarnamius, sodo namelius, ūkinius pastatus, kitus statinius ir gerbūvio elementus. Pastatas – stogu apdengtas, tvirtai sujungtas su žeme statinys, kurio buvimo vietos negalima pakeisti, nekeičiant jo naudojimo paskirties arba nesumažinus vertės. Pastatai turi būti inventorizuoti Valstybės Įmonės registrų centre arba dar neinventorizuoti, bet pastatyti laikantis projektinių dokumentų ir atitikti LR statybos normas.
  - 3.1.1. Draudžiant visą atskirą pastatą, jis apdraudžiamas kartu su vien tik to pastato aptarnavimui skirtais įrenginiais ir elementais, kurie pagal savo esmę ir paskirtį yra nekilnojami: šildymo (įskaitant geoterminį šildymą), vandentiekio ir kanalizacijos, vėdinimo ir kondicionavimo įranga, turto apsaugos ir priešgaisrinė signalizacijos, santechninė įranga, elektros instaliacija, saulės kolektoriai, skirti asmeniniam naudojimui.
  - 3.1.2. Apdraudus pastatą, kartu apdraudžiame ir nedideles, iki 20 kv.m. bendro ploto terasas, balkonus ar priestatus, kurie yra sujungti su apdraustu pastatu ir kuriems pristatyti nereikalingas statybos leidimas.
  - 3.1.3. Draudžiant visą pastatą kartu apdraudžiami ir stacionarūs gerbūvio elementai. Stacionarūs gerbūvio elementai – žemės sklypo, kuriame yra apdraustas pastatas aptvertoje teritorijoje esantys stacionarūs

aplinkos įrangos elementai (pavėsinė (iki 20 m²), lauko baseinas, rūkykla, lauko apšvietimo įrenginiai, stacionari laistymo įranga, kiemo aikštelė, trinkelės, vėliavų stiebai, lauko židinyš, vaikų žaidimo aikštelė, stacionarus sporto įrenginiai, sūpynės, tvora, tvorų vartai ir automatika, stacionarus šuns voljeras).

- 3.1.4.** pastatui taip pat priskiriami žemės sklype, kuriame pastatytas pastatas, esantys inžineriniai tinklai iki jų susijungimo su bendro naudojimo inžineriniais tinklais. Jei draudžiama tik pastato dalis (butas/patalpa), apdraudžiami įrenginiai, esantys draudžiamo buto/patalpos viduje ir naudojami tik to buto/patalpos aptarnavimui.
- 3.1.5.** Butui taip pat priskiriama Jums priklausanti bendroji dalinė nuosavybė.
- 3.1.6.** Draudžiant butą, kartu su butu apdraudžiamas ir tam pačiam pastate esantis sandėliukas ir/ar garažas.
- 3.2.** Investicijas – Jūsų įdėtas investicijas į pastatus (pvz. pakeistas stogas ir langai sename pastate).
- 3.3.** Namų turtą – Jums ir/ar Jūsų šeimos nariams, gyvenantiems kartu su Jumis ir siejamiems bendro ūkio, priklausančius namų apstatymo, buitiniam naudojimui bei vartojimui skirtus namų apyvokos daiktus. Namų turtui taip pat priskiriami įmontuojami baldai ir buitinė technika, vaizdo, garso, kompiuterinė technika, darbo įrankiai ir aplinkos tvarkymo mechanizmai, naudojami asmeniniais tikslais buityje (žoliapjovės, vejpjovės, sniego valymo įrenginiai, motoriniai pjūklai, grąžtai ir pan.), sporto ir poilsio inventoriai, įskaitant paprastus ar elektrinius dviračius, paspirtukus, riedžius, vandens transporto priemonės, kurioms nepivaloma registracija (valtyš, burlentės, baidarės, jėgos aitvarai, vandens dviračiai), transporto priemonių atsarginės dalys – vienas automobilio atsarginių, neužmontuotų ant automobilio, padangų komplektas, esantis draudimo vietoje užrakintame pastate (patalpoje), vaikų, neįgalųjų vežimėliai, lengvojo automobilio papildoma įranga – vaikų kėdutės, dviračių laikikliai, bagažinės, radijo ir TV antenų įranga, jei šie daiktai naudojami asmeniniams poreikiams.
- 3.4.** Namų turtui taip pat priskiriama darbo įranga ir įrankiai, kuriuos naudojate savo profesinėje veikloje dirbant pagal veiklos liudijimą, individualią veiklą, taip pat Patikėtas turtas.
- 3.5.** Papildomai su namų turtu apdraudžiami ir svečių daiktai. Jiems galioja šių taisyklių punktuose 5.1 – 5.5 išvardintų rizikų draudimo apsauga.
- 3.6.** Vertybes, kurioms draudimo apsauga galioja tik pasirinkus Apsaugos plius arba Apsaugos maksimum variantus. Vertybėmis mes laikome:
  - 3.6.1.** Grynuosius pinigus.
  - 3.6.2.** Kailius, kailių ir odos gaminius, tekstilės, rankų darbo gaminius, laikrodžius, kurių vieneto vertė daugiau nei 300 Eur.
  - 3.6.3.** Juvelyriniai dirbiniai ir kiti daiktai visiškai ar iš dalies pagaminti iš brangiųjų metalų, brangakmeniai.
  - 3.6.4.** Dokumentai, kuriuos galima atstatyti remiantis oficialių registru ar kitų šaltinių duomenimis.
  - 3.6.5.** Registruoti ginklai.
  - 3.6.6.** Maksimalūs draudimo išmokos limitai vertybėms pagal pasirinktą draudimo variantą nurodyti priede Nr. 2.
- 3.7.** Pašto ženklai, monetos, meno dirbiniai, antikvariniai daiktai (antikvariniais laikomi daiktai, senesni kaip 50 metų ir turintys išliekamąją vertę), religinio kulto daiktai, kultūrinės – istorinės vertybės, kolekcijos, unikalūs, reti daiktai draudžiami individualiu Jūsų ir mūsų susitarimu, atskiru sąrašu (Jūs pateikiate atskirą vertybių sąrašą ir mes vertybes drausime ekspertų įkainota suma arba pagal vertybių įsigijimo dokumentus), ir tai aiškiai įvardinant draudimo sutartyje.
- 3.8.** Kiekvienas apdraustas objektas turi būti nurodytas draudimo sutartyje. Jei objektas nenurodytas arba jo draudimo suma lygi 0, jis laikomas neapdraustu.
- 3.9.** Pastatai draudžiami draudimo sutartyje nurodytu adresu.
- 3.10.** Namų turto draudimo vieta yra pagrindinio pastato, esančio nurodytu adresu, viduje.
- 3.11.** Ūkiniai pastatai, statiniai draudžiami gyvenamo namo ar vasarnamio, sodo namelio aptvetoje tvora sklypo teritorijoje arba ne daugiau kaip 100 metrų nuo pagrindinio pastato, jei teritorija neaptveta. Ūkiniu statiniu taip pat laikomas butui priklausantis sandėliukas, garažas ar automobilio stovėjimo vieta, jei jie yra pastate, kuriame yra draudžiamas butas.
- 3.12.** Vertybėms bei daiktams, nurodytiems 3.5 punkte, draudimo apsauga negalioja ūkiniuose pastatuose, vasarnamiuose, sodo nameliuose, kituose ne nuolat gyvenamuose ar negyvenamuose pastatuose.
- 3.13.** Jeigu pagal pasirinktą namų turto draudimo variantą draudimo apsauga išplėsta ir galioja už draudimo vietas ribų, draudimo apsaugos galiojimo teritorija – geografinė Europa, išskyrus šalis ar šalių teritorijas, kuriose teisės aktų nustatyta tvarka yra įvesta karinė padėtis.
- 3.14.** Pagal šias draudimo taisykles yra nedraudžiami ir šių objektų atžvilgiu draudimo sutartis negalioja:
  - 3.14.1.** Pastatai ar jų dalys, kurie pastatyti savavališkai, be atitinkamo leidimo ir suderinto statybos projekto, taip pat apleisti, avariniai pastatai, laikini pastatai, bei tokiose pastatuose esantis kilnojamas turtas.
  - 3.14.2.** Pastatai ir/ar patalpos, kuriuose vykdoma komercinė, individuali veikla, įranga ar įrenginiai, naudojami išimtinai verslui (pajamoms gauti) išskyrus turtą, nurodytą 3.4 punkte, komercinės ar parduoti komerciniais tikslais skirtos prekės.
  - 3.14.3.** Medžio, aliuminio ar plastiko karkaso šiltnamiai arba šiltnamiai, kurie neturi stacionaraus pamato arba

dengti plėvele.

- 3.14.4.** Tiltai, lieptai, priekplaukos, kiti statiniai ant vandens.
  - 3.14.5.** Naminiai gyvūnai, žuvis, paukščiai, augalai, žemė, vandens telkiniai.
  - 3.14.6.** Be atitinkamo leidimo įrengta vietinė kanalizacijos sistema, vandens gręžiniai, vandens valymo įrenginiai, drenažo sistemos.
  - 3.14.7.** Visų rūšių motorizuotos sausumos, oro ir vandens transporto priemonės, įskaitant bepiločius orlaivius, dronus, motorolerius, vandens motociklus, keturračius, priekabas bei jų sudėtinės dalys, eksploatacinės priemonės, išskyrus objektus, įvardintus 3.3 punkte.
  - 3.14.8.** Draudėjo gautas turtas iš kitų asmenų remontuoti, perdirbti, parduoti, saugoti ir pan.
  - 3.14.9.** Namų turtas bendro naudojimo patalpose.
  - 3.14.10.** Sprogstamosios, narkotinės ir psichotropinės medžiagos, alkoholis, tabakas, vaistai, maisto produktai, parfumerija ir kosmetika, neregistruoti šaunamieji ginklai.
  - 3.14.11.** Programinė įranga (išskyrus legalią programinę įrangą, kuri yra įdiegta perkant kompiuterį), laikmenos, kaupikliai ir informacija, esanti bet kokios rūšies duomenų laikmenose.
  - 3.14.12.** Dokumentai, kurių negalima atstatyti remiantis oficialių registru ar kitų šaltinių duomenimis, rankraščiai, kartotekos, brėžiniai.
  - 3.14.13.** Bet koks kuras (pvz. benzinas, dyzelinas, žibalas ir pan.), išskyrus kietą kurą, naudojamą pastato šildymui, tačiau neviršijant kiekio, reikalingo vienam šildymo sezonui.
  - 3.14.14.** Statybinės medžiagos ir gaminiai.
  - 3.14.15.** Žemės ūkio technika, padargai, jų atsarginės dalys, žemės ūkio produkcija ir atsargos, pašarai;
  - 3.14.16.** Pinigai banko ar banko kortelių sąskaitose.
- 3.15.** Susitarus dėl kurio nors 3.14.1 – 3.14.16 punktuose aprašyto turto draudimo, šis faktas apie turtą, jo charakteristikas turi būti aiškiai ir nedviprasmiškai nurodytas draudimo liudijime, kitaip draudimo apsauga tokiam turtui negalios ir draudimo išmoka už tokį turtą nebus mokama.

4. DRAUDIMO APSAUGOS VARIANTAI

Pagal šias draudimo taisykles Jūsų turtas gali būti draudžiamas šiais variantais:

- 4.1.** Klasikinė apsauga, išvardintų rizikų draudimas.
- 4.2.** Apsauga plius, išvardintų rizikų draudimas.
- 4.3.** Apsauga Maksimum, visų rizikų draudimas. Draudžiant namų turtą šis draudimo variantas skirstomas į:
  - 4.3.1.** Apsauga Maksimum išskyrus išmaniuosius įrenginius.
  - 4.3.2.** Apsauga Maksimum, įskaitant išmaniuosius įrenginius.
  - 4.3.3.** Variantas, kuriuo draudžiamas turtas, nurodomas draudimo liudijime. Draudžiamos ir nedraudžiamos rizikos aprašytos 5 ir 6 skirsnyje, išplėtimai ir apribojimai pagal kiekvieną draudimo variantą nurodyti šių taisyklių prieduose Nr.1 ir Nr. 2.

5. KAIP VEIKIA DRAUDIMO APSAUGA

Priklausomai nuo Jūsų pasirinkto draudimo varianto pastatai ir/ar namų turtas gali būti apdrausti nuo staigaus ir netikėto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo dėl šių rizikų:

- 5.1.** Ugnis:
  - 5.1.1.** Gaisras – ugnis, atsiradusi ne šiam tikslui skirtame židinyje arba išsiveržusi iš jo ir galinti plisti savaime. Taip pat atlyginami nuostoliai, padaryti gesinant gaisrą.
  - 5.1.2.** Dūmai ir suodžiai, staiga ir netikėtai išsiveržę iš gaisro vietos arba šildymo įrenginio.
  - 5.1.3.** Tiesioginis žaibo trenkimas į apdraustą daiktą. Taip pat atlyginami ir nuostoliai, kurie atsirado ant apdrausto turto užvirtus žaibo trenkimo paveiktiems medžiams arba kitiems daiktams.
  - 5.1.4.** Sprogimu laikoma medžiagos fizinio būvio pokytis, kurio metu išsiskiria labai daug staiga įkaitusių ir išsiplečiančių dujų ar garų, kurie didelio smūgio banga veikia aplinką.
  - 5.1.5.** Valdymo skraidymo aparato, jo dalių ar krovinio užkritis ant apdrausto turto.
- 5.2.** Vanduo:
  - 5.2.1.** Šildymo sistemos, vandentiekio, kanalizacijos tinklų avarija – staigus ir netikėtas skysčio (vandens, garų ar nuotėkų) išsiliejimas iš apdraustose patalpose esančių stacionarių sumontuotų vamzdinių sistemų ar įrenginių, stacionarių sujungtų su vamzdžių sistema (skalbimo, indų plovimo mašinų ir pan.). Taip pat atlyginami akvariumo vandens padaryti nuostoliai akvariumo dužimo ar skilimo atveju.
  - 5.2.2.** Vandens, garų prasiskverbimas iš greta draudimo vietos esančių patalpų.
- 5.3.** Gamtinės jėgos:
  - 5.3.1.** Audra – stiprus vėjas, kai vėjo greitis gūsio metu yra 17 m/s ir didesnis. Taip pat atlyginami nuostoliai dėl audros metu ant apdrausto turto užvirtusių medžių ar kitokių daiktų.
  - 5.3.2.** Liūtis – trumpalaikis smarkus lietus, kai per 12 valandų ar trumpesnę laiką iškrinta 15 mm ir daugiau kritulių.
  - 5.3.3.** Kruša – ledo gabaliukų trumpalaikiai krituliai, dažniausiai būdingi šiltajam metų laikui.
  - 5.3.4.** Sniego slėgis – smarkus snygis, kai per 48 val. ar trumpesnę laiką iškrenta 20 mm ir daugiau kritulių

bei susidaro ne mažiau kaip 20 cm. storio sniego dangos sluoksnis ir savo svoriu sulaužo ar apgadina apdraustą turtą.

- 5.3.5.** Nenumatytas potvynis – pastato ar jame esančio turto apsėmimas dėl staigaus ir nenumatyto paviršinių vandens telkinių (upių, ežerų ir kt.) išsiliejimo iš krantų. Tirpstančio sniego ar dėl ilgalaikio lietingo oro susidariusios balos nelaikomos paviršiniu vandens telkiniu. Nenumatytu potvyniu laikoma, jei jis toje teritorijoje buvo rečiau nei 2 kartus per pastaruosius 20 metų.
- 5.3.6.** Grunto suslūgimas – žemės grunto suslūgimas ar įkritis dėl karstinių reiškinių.
- 5.3.7.** Nuošliauža – savaiminė, staigi ir nenumatyta grunto slinktis šlaitu žemyn.
- 5.4.** Kai draudimo vietoje negalima nustatyti audros, liūties, krušos, sniego slėgio ar potvynio kiekinų parametų, remiamasi tame ar artimiausiame regione atliktais meteorologinės tarnybos matavimais ir/arba faktais, kad išvardintos gamtinės jėgos tame regione padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems panašiams, tokio paties atsparumo daiktams.
- 5.5.** Trečiųjų asmenų tyčinė veika. Ši rizika apima:
  - 5.5.1.** Vagystė įsilaužiant – apdrausto turto pagrobimas, sugadinimas ar sunaikinimas, kai vagis neteisėtai patenka į patalpas, naudodamas pagrobtus raktus ir/arba įsilaužia į užrakintą pastatą sugadinant jo atitvarines konstrukcijas (duris, langus, stogą ir pan.). Vagystė su įsilaužimu, panaudojant pagrobtus raktus bus laikomas draudžiamu įvykiu tik tais atvejais, kai apie raktų dingimą yra pranešta teisėsaugos institucijoms ir dėl šio įvykio yra pradėtas tyrimas bei nebuvo realios galimybės pakeisti durų spynos.
  - 5.5.2.** Apiplėšimas – kai draudėjo ar jo šeimos nario atžvilgiu grasinama panaudoti ar panaudojama fizinė ar psichologinė prievarta, jam priešinant prieš apdrausto turto atėmimą; atimamas apdraustas turtas iš draudėjo ar su draudėju susijusio asmens, esančio bejėgiškos būklės dėl nelaimingo atsitikimo, ar dėl kitos, ne dėl jo kaltės susidariusios priežasties ir jam negalint priešintis. Apiplėšimo faktas turi būti patvirtintas policijos.
  - 5.5.3.** Vandalizmas po įsibrovimo. Vagystės įsilaužiant metu arba dėl mėginimo įsilaužti padaryti sugadinimai namų turtui ar pastatams, išskyrus atvejus, kai žala yra tik lango ar kito išorinio stiklo dužimo nuostoliai.
- 5.6.** Piktavališkas statinio ar apdrausto turto sugadinimas ar sunaikinimas, vandalizmas, įskaitant statinio apipaišymą (grafiti). Už statinio apipaišymą (grafiti) atlyginama vieną kartą per draudimo laikotarpį (arba kartą per vienerius metus, jei draudimo laikotarpis ilgesnis nei vieneri metai).
- 5.7.** Stiklo dūžis – apdrausto pastato (langų, balkonų, terasų, vidaus durų, stiklinių pertvarų, santechninės įrangos, stacionarių šviestuvų) ar namų turto (baldų, sieninių spintų įstiklinimų, sieninių veidrodžių, paveikslų, viryklių stiklokeraminių paviršių, orkaičių ir gartraukių, akvariumų) stiklų dužimas ar skilimas, įskaitant nuostolius kitam turtui, padarytus dužus stikliui. Žala stikliui visada atlyginami nauja atkuriamąja verte, išskaita netaikoma.
- 5.8.** Transporto priemonės atsitrenkimas – pastato ir jame esančio namų turto sugadinimas ar sunaikinimas dėl transporto priemonės atsitrenkimo. Kai atsitrenkia tretieji asmenys su ne Jums priklausančia transporto priemone, Jūs turite kartu su kaltininku užpildyti eismo įvykio deklaraciją arba iškviesti policiją, kuri išrašys pažymą.
- 5.9.** Savaiminis medžio, stulpo ar jų dalių užvirtimas ant statinio.
- 5.10.** Elektros įtampos svyravimai. Draudimas apima apdraustų elektros prietaisų ir įrengimų gedimus dėl staigaus ir netikėto tiekiamos elektros įtampos svyravimo, viršįtampių ir netiesioginio žaibo poveikio apdraustiems elektros prietaisams ir įrengimams. Nuostoliai dėl viršįtampių atlyginami tik kai jie yra akivaizdžiai matomi, t.y. perdegė, suskilo saugikliai ir/ar kitos detalės buvo paveiktos ugnies, karščio, dėl ko pasikeitė forma, spalva, matomi apanglėjimai, ištekėjimai, suodžiai, išsilydimas ir viršįtampio faktą patvirtina kompetetinga remonto įmonė.
- 5.11.** Viešbučio ar gyvenamosios vietos nuomos išlaidas, įskaitant pusryčius, kai dėl draudžiamąjo įvykio apdraustas pastatas neatitinka elementarių gyvenimo kokybės, higienos ir saugumo reikalavimų ir Jūs negalite jame gyventi. Būsto nuomos išlaidos gali būti dengiamos iki pilno būsto sutvarkymo bet ne ilgiau kaip 6 mėnesius ir nedaugiau kaip 500 Eur. per mėnesį.
- 5.12.** Lietaus ar tirpstančio sniego prasiskverbimas iš išorės. Atlyginama tik pasekmė žala, pačios nekokybiškos pastato konstrukcijos remontas nėra atlyginamas. Pagal pasirinktą draudimo variantą mes atlyginsime tik už pirmą staigą ir netikėtai atsitikusį įvykį. Staiga ir netikėtai atsitikęs įvykis, kuris kartojasi rečiau nei kartą per 5 metus.
- 5.13.** Staigūs ir netikėti vidiniai įrenginių ir prietaisų gedimai ar perdegimai. Nuostoliai nebus atlyginti:
  - 5.13.1.** Pastato įrengimams, senesniems nei 10 metų;
  - 5.13.2.** Namų turto įrengimams, senesniems nei 7 metai;
  - 5.13.3.** Turtui, turinčiam galiojančią gamintojo garantiją, tačiau atlyginami nuostoliai, jei jie neatlyginami pagal garantiją;
  - 5.13.4.** Įrengimams ar prietaisams, kurių vertė mažesnė kaip 60 Eur;
  - 5.13.5.** Nesertifikuotiems, savadarbiams įrengimams;
  - 5.13.6.** Įrengimams, kurie buvo eksploatuojami pažeidžiant gamintojo reikalavimus arba žala atsirado dėl

gamybos broko ar susidėvėjimo.

- 5.14.** Visų rizikų draudimas (Apsauga Maksimum) – atlyginami visi nuostoliai, atsiradę dėl staiga ir netikėtai atsitikusių įvykių, jeigu tie įvykiai nėra numatyti kaip nedraudžiamieji.
- 5.15.** Namų turto draudimo apsauga už draudimo vietos ribų (draudimo išmokų apribojimai pagal pasirinktą draudimo variantą nurodyti priede Nr.2):
- 5.15.1.** Laikiniai su savimi pasiimto dviračio ar vaikiško vežimėlio vagystė, jį palikus užrakintą kitose (ne draudimo vietos) patalpose ar prirakintą prie kitų stacionarių objektų (įskaitant lengvąjį automobilį) Lietuvos Respublikos teritorijoje ir artimajame užsienyje (Latvijos, Estijos, Lenkijos respublikose).
- 5.15.2.** Kai namų turtas draudžiamas pagal plotą, apdraudžiamas namų turtas butui priklausančiame, tame pačiame pastate esančiame, inventorizuotame, užrakintame sandėliuke ar garaže, nuolat gyvenamos namų ūkio valdos užrakintuose, ūkiniuose pastatuose. Draudimo apsauga galioja nuo 5.1 – 5.10 punktuose išvardintų rizikų, kuriomis apdraustas namų turtas pagrindiniame pastate tačiau ne plačiau nei nurodytas draudimo variantas. Šis punktas galioja tik turtui, esančiam atskiruose ūkiniuose pastatuose, garaže ar sandėliuke, tačiau netaikomas, jei, pvz., garažas ar pagalbinė patalpa, rūsys, yra gyvenamojo namo dalis.
- 5.15.3.** Namų turtas, kuris pagal paskirtį gali būti laikomas ne patalpoje (batutai, lauko baldai, kepsninės ir pan.) apdraustas nuo ugnies, gamtinių jėgų bei vagystės su įsilaužimu iš aptvertos tvora gyvenamosios namų valdos uždarnos teritorijos. Aptverta teritorija yra laikoma teritorija, kuri visiškai aptverta ne žemesne nei 1m. tvora, vartai yra užrakinti ir į kurios vidų negalima patekti nepaliekant įsilaužimo požymių. Tais atvejais, kai nėra įsilaužimo požymių, taikoma 500 eurų išskaita.
- 5.15.4.** Apsauga turtui lengvajame automobilyje galioja nuo autoavarijos, gaisro bei vagystės su įsilaužimu iš lengvojo automobilio bagažinės, daiktadėžės rizikų. Vagystės su įsilaužimu rizika galioja tik tuo atveju, jei automobilis buvo su stogu, užrakintas bei su įmontuota ir įjungta signalizacija.
- 5.15.5.** Laikiniai su savimi pasiimto namų turto apsaugą kitose patalpose (viešbučiuose, poilsio namuose, sanatorijose, ligoninėse ir kitose, panašios paskirties įstaigose) Draudimo apsauga galioja nuo 5.1 – 5.10 punktuose nurodytų rizikų, tačiau ne plačiau nei nurodytas draudimo variantas.
- 5.15.6.** Apiplėšimo atveju (kaip numatyta punkte 5.5.2) ar atviros vagystės už draudimo vietos ribų. Atvira vagystė – kai viešoje vietoje turtas yra atvirai pavagiamas (pvz., autobuse iš rankinuko ištraukiama piniginė, kavinėje pavagia rankinuką, kuris buvo pakabintas ant kėdės atlošo ir pan.).
- 5.16.** Draudimo apsauga už draudimo vietos ribų negalioja:
- 5.16.1.** Draudžiant namų turtą pagal sąrašą arba pirmos rizikos draudimu.
- 5.16.2.** Namų turtui, esančiam Jums priklausančiame vasarnamyje, sodo namelyje ar kitose Jūsų patalpose, kurios nėra nurodytos draudimo sutartyje kaip draudimo vieta arba kai namų turtas yra už draudimo vietos ribų daugiau kaip 30 kalendorinių dienų.
- 5.16.3.** Kai Jūs ar Jūsų šeimos narys laikinai gyvena kitur dėl mokslo studijų. Ši nuostata netaikoma Jums ar Jūsų šeimos nariui dalyvaujant seminaruose ir/ ar konferencijose, kurių trukmė – iki 30 kalendorinių dienų.
- 5.16.4.** Vandens transporto priemonėms, lengvojo automobilio papildomai įrangai (vaikų kėdutėms, dviračių laikikliams, bagažinėms), 3.4 punkte nurodytiems daiktams draudimo apsauga galioja tik draudimo vietoje nurodytu adresu.
- 5.17.** Galiojančios rizikos ir/ar draudimo išmokų limitai išvardintiems objektams pagal pasirinktą draudimo variantą nurodyti prieduose Nr. 1 ir Nr. 2.

6. KOKIAIS ATVEJ AIS DRAUDIMO APSAUGA NEGALIOJA

- 6.1.** Mes nemokėsime draudimo išmokos, jeigu nuostoliai atsirado dėl:
- 6.1.1.** Nedraudžiamųjų įvykių, nurodytų Bendrosios dalies 7 skirsnyje.
- 6.1.2.** Neišvengiamų natūralių procesų (natūralaus nusidėvėjimo, korozijos, rūdijimo, pelijimo, puvimo, pelėsio, gedimo, grybelio ir pan.).
- 6.1.3.** Pastato ar jo dalies, patalpos konstrukcijų defektų ar nusidėvėjimo (nusėdimo, skilimo, irimo, sugriuvimo) taip pat sukelti laipsniško grunto suslūgimo, pamatų sėdimo, šlaito erozijos.
- 6.1.4.** Žalos, atsitikusios vykdant statybos ir/ar montavimo darbus, išskyrus paprastojo remonto darbus, kuriems atlikti nereikalingas statybos leidimas.
- 6.1.5.** Sprogdinimo ar kasimo, kasinėjimo darbų (atliekant kasybos, griovimo, demontavimo, statybos ar kitus darbus).
- 6.1.6.** Projektavimo, statybos, montavimo klaidų ar broko, taip pat dėl akivaizdžiai netinkamų, brokuotų medžiagų, dalių ar įrengimų naudojimo.
- 6.1.7.** Vandens, dujų, šildymo ar kitų energetinių resursų tiekimo nutraukimo, išskyrus atvejus, kai tai atsitiko dėl draudžiamąjį įvykių.
- 6.1.8.** Skysčio ištekėjimo iš sistemos prieš priimant ją eksploatuoti.
- 6.1.9.** Gruntinio vandens poveikio arba dėl miesto ar visuomeninių tinklų avarijos ar užsikimšimo.
- 6.1.10.** Ilgalaikio drėgmės poveikio ir jos padarinių (puvimas, pelėsis, grybelis, kvapas ir pan.).

- 6.1.11.** Nepaslėptų vamzdynų trūkimo, jei yra akivaizdūs, išoriškai matomi korozijos požymiai.
- 6.1.12.** Šalčio, sprogus ar įtrūkus įrengimams ar vamzdynams neapsildomuose pastatuose ar už pastato ribų. Ši išimtis netaikoma, kai toks sproginimas ar įtrūkimas kilo dėl staigaus ir netikėto šilumos tiekimo sutrikimo ar kitų aplinkybių, kurių Jūs nekontroliuojate ir negalėjote išvengti.
- 6.1.13.** Išalusio grunto įskaitant ir pasekminę žalą.
- 6.1.14.** Gyvūnų, vabzdžių, graužikų padarytos žalos, išskyrus atvejus, kai dėl to kilo ugnies, vandens avarija ar stiklo dūžio žala.
- 6.1.15.** Bet kokių kompiuterinių virusų, neteisingo duomenų apdorojimo ar kompiuterinės programinės įrangos netinkamo naudojimo. Taip pat neatlyginamos išlaidos duomenų atgaminimui, net jei tai atsitiko dėl draudžiamąjį įvykių.
- 6.1.16.** Klaidų, trūkumų ar defektų, už kuriuos pagal garantiją arba įstatymų nustatyta tvarka atsako gamintojas, tiekėjas, statytojas arba garantinį, techninį aptarnavimą atliekanti įmonė. Jeigu Jūs apdraustą turtą ar jo dalį pasigaminote pats, tai Jūs prilyginamas šiame punkte išvardintiems asmenims.
- 6.1.17.** Lietaus ar tirpstančio sniego, kai vanduo pateko per angas arba nesandarumus (t. y., kiauras stogas, nehermetiškos išorinės sienos, nesandarios išorinių konstrukcijų jungtys, atidaryti langai ar durys ir kt.), kurių neturėtų būti, įskaitant ir esamas angas arba nesandarumus nebaigtame statyti objekte, ar atsiradusius dėl atliekamų statybos darbų išskyrus atvejus, kai tos angos atsirado dėl audros ar kito draudžiamąjį įvykių. Šis punktas netaikomas 5.12 punkte nurodytu atveju.
- 6.1.18.** Klaidų eksploatuojant ar apdorojant turtą gamybos proceso metu (pvz.: kepant, lyginant, skalbiant ir pan.).
- 6.1.19.** Vagystės, kai tikslų įvykių aplinkybių negalima nustatyti, sukčiavimo ar turto išviliojimo apgaule, turto iššvaistymo, turto dingimo, pametimo, pasisavinimo ar vagystės, jeigu nėra jokių įsilaužimo požymių ar pavogto rakto panaudojimo arba nuostoliai atsirado laikotarpiu nuo rakto vagystės iki pranešimo apie rakto vagystę policijai.
- 6.1.20.** Vagystės, kai ją padaro asmuo, kuriam turtas perduotas naudoti nuomos ar panaudos pagrindu.
- 6.1.21.** Potvynio, jei jis buvo numatomas.
- 6.1.22.** Žemės drebėjimo. Žemės drebėjimas yra staigus ir netikėtas energijos išsilaisvinimas iš žemės plutos, dėl ko kyla didesnės nei 4 balai pagal Richterio skalę seisminės bangos
- 6.1.23.** Turto estetinio vaizdo sugadinimo (ištepimai, įlankimai, įbrėžimai, įskilimai ir pan.) išskyrus 5.6 nurodytus grafiti atvejus.
- 6.1.24.** Turto, kuris naudojamas ne pagal paskirtį ar naudojamas netinkamomis sąlygomis, įskaitant neteisingą prietaisų jungimą, izoliacijos defektus, mechaninius pažeidimus.
- 6.1.25.** Lietaus, sniego, audros ar kitų kritulių poveikio turtui, esančiam lauke ar atviruose priestatuose, išskyrus atvejus, kai toks turtas yra pritaikytas laikyti ir naudoti lauke.
- 6.1.26.** Stiklo dužimo ar skilimo nuostoliai neatlyginami:
- 6.1.26.1.** Indams, vazoms, staliniams šviestuvams, toršerams, dekoratyvinio stiklo gaminiams, rankiniams veidrodžiams, akiniams, kitiems lengvai pajudinamiems daiktams iš stiklo;
- 6.1.26.2.** Fotoaparatus, vaizdo kamerų, laikrodžių, žiūronų stiklams;
- 6.1.26.3.** Išmaniųjų prietaisų ekranams išskyrus atvejus, kai pasirinkta papildoma draudimo apsauga tokio tipo objektams;
- 6.1.26.4.** Šiltnamių stiklams, saulės kolektoriams ir moduliams tačiau kitų draudžiamųjų įvykių pasėkoje kilę nuostoliai yra atlyginami (pvz., gaisro metu suskilo stiklas);
- 6.1.26.5.** Kai stiklo paviršius tik apibraižomas.
- 6.2.** Taip pat BTA neatlygins nuostolių:
- 6.2.1.** Vamzdynams, jei jie patiriami dėl trūkimo esant ilgalaikės korozijos poveikiui.
- 6.2.2.** Už tuos prarastus daiktus, apie kurių vagystę nėra pranešta policijai.
- 6.2.3.** Jeigu daiktai nusikaltėlių reikalavimu pristatomi į jų atsiėmimo vietą.
- 6.2.4.** Kai buvo neįjungtos ar neveikė draudimo sutartyje nurodytos apsaugos priemonės arba įvyko vagystė iš neužrakintų patalpų.
- 6.3.** Apdraudus pastatus ir/ar namų turtą pagal Klasikinės apsaugos arba Apsaugos plus variantus nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi bet kokie įvykiai, kurie neaprašyti kaip draudžiamieji įvykiai.
- 6.4.** Neatlyginame už įvykius, kurie neatitinka apibrėžimo „staiga ir netikėtai“.

7. KAIP MES SKAIČIUOJAME DRAUDIMO SUMĄ

- 7.1.** Draudimo vertė – draudžiamo turto vertė, kuria remiamasi apskaičiuojant draudimo išmoką atsitikus draudžiamajam įvykiui. Jūs esate atsakingas už teisingos informacijos apie turto vertę pateikimą, kad išvengti nevisiško draudimo ar draudimo padidinta verte.
- 7.2.** Draudimo suma – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurios neviršijant mes atlyginsime patirtus nuostolius. Draudimo suma nustatoma kiekvienam objektui ar objektų grupei atskirai.

- 7.3.** Pastatų draudimo vertė gali būti:
- 7.3.1.** Atkuriamoji vertė – tai pinigų suma, kurios reikėtų tokių pat parametru, fizinių ir eksploatacinių bei naudingumo savybių tokios pat rūšies pastatui atkurti toje pačioje vietoje, įskaitant visas projektavimo, montavimo, statybos išlaidas netaikant nusidėvėjimo. Pinigų suma pastato atkūrimui apskaičiuojama pagal įvykio metu taikomas darbų technologijas bei kainas. Investicijos į pastatą visais atvejais draudžiamos atkuriamąja verte.
  - 7.3.2.** Likutinė vertė – tai turto vertė, kuri apskaičiuojama iš pradinės naujos atkuriamosios turto vertės išskaičiavus šio turto nusidėvėjimą. Nusidėvėjimo dydis pagal pastato konstrukciją nurodytas priede Nr.3.
- 7.4.** Namų turto draudimo suma gali būti nustatoma dviem būdais:
- 7.4.1.** Pagal Jūsų pateiktą draudžiamo namų turto sąrašą, nurodant kiekvieno daikto vertę. Draudžiamų daiktų vertė nustatoma kaip įsigijimo vertė arba rinkos vertė, t. y., skaičiuojamos minimalios sąnaudos, reikalingos įsigyti lygiavėrcio pagal savo funkcionalumą ir paskirtį namų turto daiktą. Draudimo apsauga galioja tik sąrašė išvardintiems daiktams, o namų turto draudimo suma lygi Jūsų nurodytų daiktų verčių sumai.
  - 7.4.2.** Pagal bendrąjį pastato plotą. Tokiu atveju: Apdraudžiami visi namų turto daiktai atsižvelgiant į realią jų vertę, nenurodant kiekvieno daikto ir jo vertės atskirai. Draudžiami ir nedraudžiami namų turto daiktai aprašyti 3 skirsnyje. Nustatoma bendra draudimo suma visam namų turtui. Draudimo išmokų limitai pagal daiktų grupes nurodyti priede Nr.2.
- 7.5.** Namų turto draudimo vertė gali būti:
- 7.5.1.** Atkuriamoji vertė – tai išlaidos tokios pat rūšies, kokybės, galingumo ar kitų analogiškų parametru naujam turtui įsigyti ar jį suremontuoti naudojant naujas detales.
  - 7.5.2.** Likutinė vertė – tai išlaidos tokios pat rūšies, kokybės, galingumo ar kitų analogiškų parametru naujam turtui įsigyti, atskaičiavus priede Nr.4 nustatytas nusidėvėjimo normas ar jį suremontuoti naudojant nenaujas detales, arba pagal priede Nr.4 nustatytas nusidėvėjimo normas įvertinus naujų detalių nusidėvėjimą.
  - 7.5.3.** Pirmuosius dvejus metus nuo daikto įsigijimo dienos nusidėvėjimas netaikomas.
- 7.6.** Draudimo sutartyje nenurodžius kokia verte draudžiamas turtas, laikoma, kad turto draudimo vertė yra likutinė vertė, kai turtas įvykio dieną yra nusidėvėjęs daugiau kaip 50%.
- 7.7.** Jeigu apskaičiuotas pastatų ar namų turto nusidėvėjimo procentas didesnis nei 70 %, laikoma, kad toks turtas maksimaliai nusidėvėjęs ir jo vertė sudaro 30% jo atkuriamosios vertės.
- 7.8.** Namų turtas ūkiniuose pastatuose, sandėliukuose, aptvertoje namų valdos teritorijoje draudžiamas tik likutine verte.
- 7.9.** Pašto ženklų, monetų, papuošalų ir dirbinių iš brangiųjų metalų, brangakmenių, perlų, meno dirbinių, antikvarinių daiktų, religinio kulto daiktų, kultūrinių – istorinių vertybių, kolekcijų, unikalių daiktų vertė ir draudimo suma nustatoma atsižvelgiant į ekspertų pateiktą jų įvertinimą raštu arba tarpusavio susitarimu.
- 7.10.** Pastatai ir/ar namų turtas gali būti draudžiamas šalių sutarta draudimo suma, kuri yra mažesnė nei draudžiamo objekto vertė (pirmos rizikos draudimu). Tokiu atveju mes atlyginsime nuostolius netaikant nevysiško draudimo sąlygos, tačiau draudimo išmoka bus ne didesnė kaip draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma.
- 7.11.** Jei apdraustas turtas yra atstatomas, draudimo apsauga lieka galioti tai pačiai draudimo sumai, išskyrus pirmos rizikos draudimą.

8. DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMAS IR SUMAŽĖJIMAS

- 8.1.** Draudimo rizikos padidėjimu laikomos šios aplinkybės:
- 8.1.1.** Turtas perduotas naudoti tretiesiems asmenims nuomos ar panaudos pagrindu, jeigu mes apie tai nežinojome sudarant draudimo sutartį ir tai nėra nurodyta draudimo sutartyje.
  - 8.1.2.** Komerčinės veiklos vykdymas apdrausto turto buvimo vietoje, jeigu mes apie tai nežinojome sudarant draudimo sutartį ir tai nėra nurodyta draudimo sutartyje.
  - 8.1.3.** Jeigu nuolat gyvenamame name, kotedže ar bute negyvenama daugiau kaip 60 dienų arba ten faktiškai nevedama asmens ir jo šeimos narių buitis, taip pat aplinkybių ar vienos iš aplinkybių, nurodytų 1.6. p., kuriomis remiantis nustatoma jo pagrindinė nuolatinė gyvenamoji vieta, pasikeitimas.
  - 8.1.4.** Darbų, kurių metu temperatūra pakyla virš 100°C, vykdymas (suvirinimas, lydymas, smalavimas), taip pat degių, sprogstamųjų medžiagų laikymas draudimo vietoje (išskyrus kūrą, naudojamą pastatui, vandeniui šildyti ar maistui ruošti).
  - 8.1.5.** Sudarant draudimo sutartį nurodytų turto ir priešgaisrinės apsaugos priemonių neveikimas ar jų būklės pablogėjimas.
  - 8.1.6.** Pasikeičia kitos aplinkybės, nurodytos sudarant sutartį ar draudimo sutarties sudarymo metu ir galinčios turėti įtakos draudimo rizikos padidėjimui ar sumažėjimui.

- 8.2.** Jeigu sudarant draudimo sutartį nurodytos aplinkybės, didinančios riziką draudimo sutarties galiojimo metu pasikeitė, Jūs turite kreiptis į mus dėl draudimo sutarties sąlygų ir draudimo įmokos pakeitimo atsižvelgiant į sumažėjusią riziką.

9. SAUGUMO REIKALAVIMAI

- 9.1.** Jūsų elgesys turi atitikti apdairaus ir rūpestingo žmogaus elgesio kriterijus. Jūs turite:
- 9.1.1.** Valyti kaminus ir dūmtraukius ne rečiau kaip kartą per metus.
  - 9.1.2.** Nepalikti be suaugusio žmogaus priežiūros degančio židinio, pirties krosnelės, žvakės, viryklės ar kitų, gaisrą galinčių sukelti šaltinių, nerūkyti kambario patalpose tokiu būdu, kuris kelia grėsmę turto saugumui.
  - 9.1.3.** Leisti atlikti remonto darbus ar darbus, kuriuose naudojama atvira ugnis, tik atitinkamą kvalifikaciją turintiems asmenims.
  - 9.1.4.** Naudotis tik techniškai tvarkingais elektros buitinais, šildymo prietaisais.
  - 9.1.5.** Nuolat prižiūrėti ir laikyti tvarkingą elektros instaliaciją ir įrenginius, vandentiekio bei nuotekų vamzdynus, šildymo sistemą, dūmtraukius, stogo dangą bei lietaus vandens nutekėjimo sistemas. Kai oro temperatūra nukrenta žemiau 0 C, nešildomuose pastatuose ar patalpose vandentiekio ir šildymo sistemą laikyti tuščią, be vandens, siekiant apsaugoti nuo sistemų užšalimo.
  - 9.1.6.** Išeinant iš namų, uždaryti visas angas (langus, duris) kad nebūtų įmanoma patekti į vidų nesulaužius spynų, langų, konstrukcijų ar nepalikus kitų įsilaužimo požymių.
  - 9.1.7.** Įjungti turto ir/ar priešgaisrinės apsaugos signalizaciją, jei tokia yra sumontuota ir Jūs tai nurodėte sudarydami sutartį.
  - 9.1.8.** Eksploatuoti turimą laikantis gamintojų, pardavėjų ar sumontavusių asmenų reikalavimų, garantijos sąlygų, Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių.

10. KAIP MES NUSTATOME NUOSTOLIO DYDĮ

- 10.1.** Turtas laikomas apgadintu, jei jį remontuoti yra ekonomiškai tikslinga. Jei turto suremontuoti neįmanoma arba jo remonto išlaidos viršija tokio paties turto įsigijimo vertę, buvusią prieš atsitinkant draudžiamajam įvykiui, laikoma, kad turtas sunaikintas.
- 10.2.** Nuostolio dydis – patirtos žalos pinigine išraiška, kuri reikalinga suremontuoti ar atstatyti apdraustą turimą į būklę, buvusią prieš pat atsitinkant draudžiamajam įvykiui.
- 10.3.** Turto remontas, atstatymas ar įsigijimas visais atvejais turi būti atliekamas ekonomiškiausiu būdu, patiriant mažiausias pagristas išlaidas.
- 10.4.** Mes nustatome nuostolį, vadovaudamiesi iš Jūsų gautu pranešimu apie atsitikusį įvykį ir patirtą nuostolį, apžiūros metu gauta informacija, iš Jūsų ir/ar atitinkamų institucijų gautais dokumentais, reikalingais žalos atsiradimo priežastims ir nuostolio dydžiui nustatyti.
- 10.5.** Nuostolius už Patikėtą turimą atlyginsime tik pateikus darbdavio raštišką patvirtinimą, kad šis turtas buvo patikėtas asmeniniam ar profesiniam naudojimui ir darbdavys pareiškia pretenziją dėl padarytų nuostolių atlyginimo.
- 10.6.** Be atskiro susitarimo, papildomai atlyginame valymo, dezinfekavimo, šiukšlių išvežimo išlaidas, skirtas sutvarkyti įvykio vietai, apdraustam turtui ar jo liekanoms po draudžiamojo įvykio. Maksimalus atlyginamo nuostolio limitas – 5% nuo apdrausto pastato ar jo dalies draudimo sumos. Šis punktas negalioja apdrausto turto pagerinimui ar patobulinimui.
- 10.7.** Be atskiro susitarimo, papildomai yra atlyginamos likusio turto pervežimo ir sandėliavimo išlaidos, kai Jūs negalite toliau naudotis būstu ir laikyti jame daiktų. Sandėliavimo išlaidos atlyginamos tol, kol pastatas vėl bus tinkamas eksploatacijai, bet ne ilgiau kaip 6 mėnesius. Maksimalus atlyginamo nuostolio limitas – 5 % nuo apdrausto namų turto draudimo sumos.
- 10.8.** Nuostoliu nėra laikomos išlaidos, kurios gali atsirasti eksploatuojant turimą (pvz. išlaikymo išlaidos, einamasis remontas), taip pat papildomos išlaidos, atsiradusios dėl to, kad atsitikus draudžiamajam įvykiui buvo atlikti tam tikri apdrausto turto pakeitimai ir/ar patobulinimai.
- 10.9.** Draudžiant nebaigtos statybos ar rekonstruojamus pastatus, statybos, kapitalinio remonto ir rekonstrukcijos laikotarpiu draudimo apsauga galioja tik ugnies ir gamtinių jėgų rizikoms. Draudimo apsauga nuo gamtinių jėgų galioja tik tuo atveju, jeigu pastato pagrindinės konstrukcijos pastatytos, uždengtas ir pilnai įrengtas stogas, visos angos (langai, durys) tinkamai uždengtos. Šiam laikotarpiui galioja 300 Eur išskaita. Atliekant einamuosius paprastojo remonto darbus baigtos statybos būste, kaip tai numatyta punkte 6.1.4, šis apribojimas netaikomas.
- 10.10.** Jeigu pastatas buvo apdraustas nauja atkuriamąja verte ir dėl draudžiamojo įvykio yra sugadintas ar sunaikintas, atlyginamos pastato remonto išlaidos ar analogiško pastato toje pačioje vietoje atstatymo išlaidos.
- 10.11.** Jeigu pastatas buvo apdraustas atkuriamąja verte ir dėl draudžiamojo įvykio yra sunaikintas, atlyginamos analogiško pastato toje pačioje vietoje atstatymo išlaidos. Jeigu atstatyti sunaikinto pastato toje pačioje vietoje pagal galiojančius teisės aktus nėra galimybės, tai šalių susitarimu, nuostolio dydis yra lygus analogiško pastato analogiškoje vietoje pastatymo kainai.

- 10.12.** Jeigu pastatas buvo apdraustas likutine verte ir dėl draudžiamąjį įvykių yra sugadintas, atlyginamos pastato remonto išlaidos, išskaičiuojamos nusidėvėjimą. Pastato sugadinimo atveju nusidėvėjimas nėra skaičiuojamas atliekamiems remontui, taisymo darbams.
- 10.13.** Jeigu pastatas buvo apdraustas likutine verte ir dėl draudžiamąjį įvykių yra sunaikintas, atlyginamos pastato remonto išlaidos ar analogiško pastato toje pačioje vietoje atstatymo išlaidos, išskaičiuojamos nusidėvėjimą. Pastato sunaikinimo atveju nusidėvėjimas nėra skaičiuojamas atliekamiems remontui, taisymo darbams.
- 10.14.** Mes neatsakome už nežymius spalvos, kokybės neatitikimus tarp suremontuotos ir likusios turto dalies.
- 10.15.** Nuostolių nėra laikomos išlaidos, kurios gali atsirasti eksploatuojant turtą (pvz., išlaikymo išlaidos, einamasis remontas ir pan.), taip pat papildomos išlaidos, atsiradusios dėl to, kad atsitikus draudžiamajam įvykiui buvo atlikti tam tikri apdrausto turto pakeitimai ir/ar patobulinimai.
- 10.16.** Namų turto daiktų sugadinimo atveju atlyginamos išlaidos tų daiktų remontui. Jeigu namų turtas buvo apdraustas likutine verte, nuostolio suma yra remonto kaina atskaičiuojama detalių nusidėvėjimą. Nusidėvėjimas netaikomas remonto, taisymo darbams.
- 10.17.** Namų turto sunaikinimo, vagystės atveju atlyginamos išlaidos analogiško daikto įsigijimui. Jeigu namų turtas buvo apdraustas likutine verte, išskaičiuojamas nusidėvėjimas. Vagystės atveju Jūs turite pateikti mums sugadintų, dingusių ar sunaikintų daiktų sąrašą, nurodant jų kainą, įsigijimo metus, taip pat įsigijimo dokumentus, nuotraukas ar kitus įrodymus, kad turėjote tokį daiktą.
- 10.18.** Į nuostolio sumą įskaičiuojamos išlaidos nuostoliams sumažinti ar išvengti, išlaidos draudžiamąjį įvykių priežastims nustatyti ar vykdyti mūsų nurodymus. Bet kokios tokio tipo išlaidos turi būti su mumis suderintos.
- 10.19.** Jeigu Jūs nusprendžiate po draudžiamąjį įvykių neatstatyti sugadinto ar sunaikinto turto, draudimo išmoka mokama išskaičiuojama projektavimo, planavimo, derinimo išlaidas, socialinio draudimo, PVM, pelno mokesčius.
- 10.20.** Jūs ir mes turime teisę kreiptis į turto vertintojus dėl nuostolio dydžio ar įvykių priežasties nustatymo. Išlaidas tokiems ekspertams apmoka juos pasamdžiusi šalis, jei nesutarta kitaip.
- 10.21.** Jeigu turto draudimo vertė yra didesnė nei draudimo suma daugiau nei 10 %, taikoma nevisiško draudimo sąlyga ir nuostolis atlyginamas tokiu pat santykiu, koks yra tarp draudimo vertės ir draudimo sumos.
- 10.22.** Jeigu turto draudimo vertė yra mažesnė nei draudimo suma (draudimas padidinta verte), draudimo išmoka mokama nuostolio dydžio, ne daugiau nei kainuotų suremontuoti ar atstatyti turtą į buvusią būklę.
- 10.23.** Draudimo išmokų apribojimai daiktų grupėms atsižvelgiant į pasirinktą draudimo apsaugos variantą nurodyti priede Nr.2. Nurodyti procentai skaičiuojami nuo namų turto draudimo sumos, nurodytos draudimo liudijime.

11. KAIP MES IŠMOKĖSIME DRAUDIMO IŠMOKĄ

- 11.1.** Teisę į draudimo išmoką turi asmuo, kuris patyrė turtinius nuostolius (t. y., tas, kas turi teisėtą draudimo interesą) arba yra nurodytas sutartyje kaip Naudos gavėjas.
- 11.2.** Draudimo išmoka lygi apskaičiuoto nuostolio sumai, atsižvelgiant į nevisišką draudimą, draudimą padidinta verte, dvigubą draudimą, draudimo vertę, draudimo išmokų apribojimus ir kitas sąlygas, nustatytas šiose taisyklėse ir draudimo liudijime bei išskaičiuojamas išskaitą.
- 11.3.** Draudimo išmoka negali būti didesnė nei draudimo suma kiekvienam objektui ir negali viršyti to objekto draudimo vertės.
- 11.4.** Jeigu žala ar jos dalis Jums buvo atlyginta kito asmens ar valstybės institucijų, mes išmokame draudimo išmoką išskaičiuojant šią dalį.
- 11.5.** Mes turime teisę pasirinkti ar draudimo išmoką išmokėti Jums ar organizuoti sugadinto ar sunaikinto turto pirkimą, atstatymą, remontą.
- 11.6.** Jeigu Jūs atgavote turtą po to, kai buvo išmokėta draudimo išmoka, Jūs privalote apie tai informuoti ir grąžinti draudimo išmoką arba atgautą turtą mums per 15 kalendorinių dienų.
- 11.7.** Jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl trečiųjų asmenų kaltės, kaltininkai yra nustatyti, pripažįsta savo kaltę ir mes įgyjame teisę reikalauti draudimo išmokos grąžinimo subrogacijos tvarka, mes mokame išmoką netaikydami išskaitos, nurodytos draudimo liudijime (polise).

12. KOKIAIS ATVEJAIS MES GALIME ATSIŠAKYTI MOKĖTI ARBA SUMAŽINTI DRAUDIMO IŠMOKĄ

- 12.1.** Draudimo išmoka nemokama jeigu:
- 12.1.1.** Jūs teikėte klaidinančią informaciją apie draudžiamąjį įvykių faktus, kurie turėjo įtakos įvykių priežastims, aplinkybėms ir/ar nuostolio dydžiui.
- 12.2.** Mes turime teisę mažinti draudimo išmoką arba atsisakyti ją mokėti:
- 12.2.1.** Jeigu Jūs akivaizdžiai nepaisėte saugumo reikalavimų, nurodytų 9 skirsnyje.
- 12.2.2.** Jeigu Jūs šiurkščiai pažeidėte Bendruosius priešgaisrinės saugos taisyklių reikalavimus.
- 12.2.3.** Žala padaryta dėl to, kad Jūs ar Jūsų šeimos nariai buvo apsvaigę nuo alkoholio ar narkotinių, psichotropinių medžiagų.
- 12.2.4.** Jeigu po draudžiamąjį įvykių išaiškėja, kad sudarant sutartį buvo nepateikta arba pateikta klaidinga esminė informacija apie draudžiamąjį objektą (2.2 punktas) ar nebuvo pranešta apie pasikeitusias aplinkybes ir/ar padidėjusią riziką (8.1 punktas).
- 12.2.5.** Jeigu Jūs laiku nepranešėte apie įvykių.

- 12.2.6.** Nepranešus apie įvykį atitinkamoms kompetentingoms tarnyboms (Priešgaisrinės saugos tarnybai, policijai ir kitoms).
- 12.2.7.** Žala padaryta dėl to, kad sąmoningai nebuvo imtasi priemonių protingų priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar sumažinimui.
- 12.2.8.** Jūs nesilaikote draudimo sutarties sąlygų ar mūsų reikalavimų.
- 12.2.9.** Jeigu nuostoliai, atsirado dėl tos pačios pasikartojusios priežasties, jeigu mes buvome davę Jums rašytinius nurodymus imtis konkrečių priemonių, sumažinančių įvykio atsitikimo tikimybę.
- 12.3.** Jeigu Jūs atsisakėte savo reikalavimo teisės arba ją įgyvendinti tapo neįmanoma dėl Jūsų kaltės, tai mes turime teisę mažinti arba atsisakyti mokėti draudimo išmoką, o jei draudimo išmoka jau buvo išmokėta – reikalauti, kad būtų gražinta jau išmokėta draudimo išmoka.
- 12.4.** Jei Jūs nesilaikote šių taisyklių Bendrosios dalies 8 skirsnyje numatytų reikalavimų arba buvo padaryti pažeidimai, nurodyti 12.2 punkte, mes turime teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką arba ją sumažinti, atsižvelgiant į kaltę, draudimo sutarties sąlygų pažeidimų mastą ir jo priežastinį ryšį su draudžiamuoju įvykiu ar žalos dydžiu.

13. ILGALAIKĖS DRAUDIMO SUTARTYS

- 13.1.** Ilgalaike sutartimi laikoma sutartis, kurios galiojimo laikotarpis daugiau kaip 12 mėnesių.
- 13.2.** Sudarius ilgalaike sutartį, draudimo sąlygos ir įmoka nustatoma tik pirmiesiems draudimo metams. Kiekvienų einamųjų draudimo metų pabaigoje mes galime kitiems draudimo metams nustatyti kitas draudimo sumas, išskaitas, draudimo įmoką, numatytas draudimo liudijime individualias sąlygas ar taikyti naują draudimo taisyklių redakciją, jei tokia buvo patvirtinta per einamuosius metus.
- 13.3.** Pakeitimai, numatyti 13.2 punkte įsigalioja tik tuo atveju, jei mes prieš 30 dienų iki einamųjų draudimo metų pabaigos raštu pasiūlome Jums pakeisti draudimo sąlygas o Jūs raštu nepranešate mums apie savo nesutikimą.
- 13.4.** Jeigu Jūs nesutinkate su siūlomais pakeitimais ir pranešate apie tai mums raštu iki einamųjų metų pabaigos, tai draudimo sutartis nutrūksta nuo einamųjų metų draudimo pabaigos ir Jums gražinama visa sumokėta draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties laikotarpį.
- 13.5.** Jeigu mes neinformuojame Jūsų apie siūlomus pakeitimus, kitiems draudimo metams lieka galioti tomis pačiomis sąlygomis ir įmoka kaip ir praėjusiais
- 13.6.** Ilgalaikėse sutartyse numatytos draudimo sumos, įskaitant civilinės atsakomybės draudimo sumą atsistato kiekvienais draudžiamaisiais metais.

CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMAS

14. KAS DRAUDŽIAMA

- 14.1.** Draudžiama Jūsų, Šeimos narių ar kitų, teisėtai esančių draudimo vietoje asmenų civilinė atsakomybė, kylanti pagal galiojančius Lietuvos Respublikos įstatymus už žalą, padarytą Tretiesiems asmenims.

15. KAIP VEIKIA DRAUDIMO APSAUGA

- 15.1.** Draudžiamasis įvykis – tai Trečiųjų asmenų Jums ar Jūsų šeimos nariui pareikštas reikalavimas atlyginti žalą, atsiradusią dėl turto eksploatavimo draudimo vietoje, kai tenkinamos visos sąlygos:
- 15.1.1.** žala atsirado draudimo apsaugos galiojimo metu,
- 15.1.2.** žala atsirado dėl apdrausto turto eksploatavimo draudimo vietoje;
- 15.1.3.** apie žalą buvo pranešta draudimo apsaugos galiojimo metu arba per 30 kalendorinių dienų po jos pasibaigimo.

16. KOKIAIS ATVEJAIS DRAUDIMO APSAUGA NEGALIOJA

- 16.1.** Dėl nedraudžiamųjų įvykių, nurodytų Bendrosios dalies 7 skirsnyje.
- 16.2.** Netiesioginiai nuostoliai, tokie kaip negautos pajamos ar neturtinė žala.
- 16.3.** Nuostoliai, padaryti Jums ar Jūsų šeimos nariams bei Jūsų turtui įskaitant turtą, kuris buvo Jums patikėtas.
- 16.4.** Bet kokie nuostoliai, atsiradę dėl finansinių ar sutartinių įsipareigojimų nevykdymo ar netinkamo vykdymo.
- 16.5.** Kurių priežastis – statybos, kapitalinio remonto ar rekonstrukcijos darbai išskyrus paprastąjį remontą.
- 16.6.** Susiję su motorinių transporto priemonių valdymu.
- 16.7.** Atsiradę dėl laipsniško, ilgalaikio temperatūros, drėgmės, garų, nuosėdų, dujų, vibracijos poveikio, pvz., grybelis, pelėsis, puvinimas, dulkės ir pan.
- 16.8.** Dėl oro, žemės ar vandens užteršimo.
- 16.9.** Kilę dėl asbesto buvimo arba naudojimo.
- 16.10.** Dėl naminių gyvūnų padarytos žalos.
- 16.11.** Įstatymuose numatytos sankcijos, baudos.
- 16.12.** Kurie kilo dėl veiksmų, atliktų esant apsvaigus alkoholiu, narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis.
- 16.13.** Kilę dėl veiksmų, nesusijusių su valdomu turtu arba padaryti ne draudimo vietoje (įskaitant bendro naudojimo patalpas).

- 16.14.** Nuostoliai, kurie yra kompensuojami pagal Lietuvos Respublikos norminius aktus iš valstybės, savivaldybių, Sodros biudžeto.
- 16.15.** Nuostoliai, kurie atsirado dėl tos pačios pasikartojusios priežasties, jeigu mes buvome davę Jums rašytinius nurodymus imtis konkrečių priemonių, sumažinančių įvykio atsitikimo tikimybę.

17. KAIP MES NUSTATOME NUOSTOLIO DYDĮ

17.1. Nuostoliu laikoma:

- 17.1.1.** Įsiteisėjusiu teismo sprendimu, teismo nutartimi patvirtintos taikos ar trišale sutartimi patenkinta trečiųjų asmenų ieškinių (pretenzijų) Jums suma. Visais atvejais, draudimo išmoka, kuria atlyginama nuostolio suma, negali viršyti draudimo sumos, taip pat visais atvejais iš nuostolio sumos atimama išskaita bei išmokant draudimo išmoką yra atsižvelgiama į kitas sutarties sąlygas, reikšmingas draudimo išmokos dydžiui apskaičiuoti.
- 17.1.2.** Tyrimo ir teismo išlaidos, priteistos iš Jūsų, remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais.
- 17.2.** Draudimo išmoka lygi apskaičiuoto nuostolio, atitinkančio Trečiojo asmens patirtos žalos dydį, sumai, atsižvelgiant į draudimo sutartyje numatytą draudimo sumą, išskaitą, kitas sutarties sąlygas.
- 17.3.** Visais atvejais bendra draudimo išmokų suma vienu metų draudimo laikotarpiu negali viršyti draudimo liudijime numatytos draudimo sumos.
- 17.4.** Jūsų pareigos atsitikus įvykiui:
- 17.4.1.** Be suderinimo su mumis nepripažinti pateiktų reikalavimų pagrįstumo ir neprisiimti įsipareigojimų dėl nuostolių atlyginimo.
- 17.4.2.** Pateikti visą turimą informaciją ir sudaryti galimybes mums tirti įvykio atsiradimo priežastis ir aplinkybes.
- 17.4.3.** Atsitikus įvykiui, Jūs turite imtis prieinamų protingų priemonių galimai žalai sumažinti, laikydamasis mūsų nurodymų, jeigu tokie nurodymai Jums buvo duoti.
- 17.4.4.** Nedelsiant informuoti mus, jeigu tretieji asmenys kreipėsi į teismą dėl padarytos žalos atlyginimo, net jei apie įvykį mums jau buvo pranešta.
- 17.4.5.** Turite suteikti mums įgaliojimus vesti derybas ar atstovauti Jus teisme.
- 17.4.6.** Jeigu Jūs nevykdote pareigų, nurodytų 17.4.1 – 17.4.5 punktuose, mes turime teisę mažinti arba atsisakyti mokėti draudimo išmoką.
- 17.4.7.** Jeigu dalį Trečiųjų asmenų patirtų nuostolių kompensavo kiti asmenys, mes atlyginsime skirtumą tarp priklausančios mokėti draudimo išmokos pagal draudimo sutartį ir gautos kompensacijos iš kitų asmenų.

ASMENS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMO SĄLYGOS

18. KAS DRAUDŽIAMA:

- 18.1.** Draudžiama Jūsų ir Jūsų šeimos narių civilinė atsakomybė, kylanti pagal galiojančius Lietuvos Respublikos įstatymus už žalą, padarytą Trečiųjų asmenų sveikatai, gyvybei ir/arba turtui dėl Jūsų ir/arba Jūsų šeimos narių įprastinės kasdienės veiklos. Taip pat, apdraudžiame Jūsų naminių gyvūnų padarytą žalą.

19. KAIP VEIKIA DRAUDIMO APSAUGA:

- 19.1.** Trečiųjų asmenų Jums ar Jūsų šeimos nariui pareikštas reikalavimas atlyginti žalą, atsiradusią dėl trečiojo asmens turto sunaikinimo, sugadinimo arba trečiojo asmens kūno sužalojimo (įskaitant mirtį) bei dėl to patirtų išlaidų.
- 19.2.** Žala atsirado draudimo apsaugos galiojimo metu, o pretenzija buvo pareikšta draudimo apsaugos galiojimo metu arba per 30 kalendorinių dienų po jos pasibaigimo.
- 19.3.** Draudimo apsauga galioja Jums ir Jūsų šeimos nariams, registruotiems ir nuolat gyvenantiems draudimo vietoje.
- 19.4.** Asmens civilinės atsakomybės draudimo apsauga galioja Lietuvos Respublikos teritorijoje.

20. KOKIAIS ATVEJAIS DRAUDIMO APSAUGA NEGALIOJA:

- 20.1.** Nedraudžiamieji įvykiai, nurodyti Gyventojų turto draudimo taisyklių Nr. 039.1 Bendrosios dalies 7 skirsnyje.
- 20.2.** Draudžiamieji įvykiai, susiję su apdrausto turto valdymu, numatyti Gyventojų turto draudimo taisyklių Nr. 039.1 Specialiosios dalies 14 – 17 skirsniuose (Civilinės atsakomybės draudimas).
- 20.3.** Netiesioginiai nuostoliai, tokie kaip negautas pelnas.
- 20.4.** Neturtinė žala.
- 20.5.** Nuostoliai, kurie nėra trečiųjų asmenų sveikatai, gyvybei ir/arba turtui padarytos žalos pasekmė.
- 20.6.** Nuostoliai dėl žalos Jūsų iš fizinių asmenų išsinuotam kilnojamajam turtui, jeigu prie nekilnojamojo turto nuomos sutarties nebuvo sudarytas perduodamo kilnojamojo turto priėmimo ir perdavimo aktas, kuriame nurodytas išsinuomojamas kilnojamoji turtas.
- 20.7.** Nuostoliai susiję su skraidymo aparatu, laivų, motorinių transporto priemonių, dronų valdymu ar naudojimu.
- 20.8.** Nuostoliai padaryti Jums ar Jūsų šeimos nariams bei Jūsų turtui įskaitant turtą, kuris buvo Jums patikėtas.

- 20.9.** Nuostoliai dėl žalos, dėl kurios Jūs esate atsakingas pagal sutartį, sutikimą, pažadą ar garantavimą ar kitokį sandorį.
- 20.10.** Nuostoliai dėl žalos, kuri kilo vykdant komercinę ar profesinę veiklą arba jei žala padaryta naudojant apdraustą turtą komercinei ar profesinei veiklai.
- 20.11.** Nuostoliai kurių priežastis - statybos, kapitalinio remonto ar rekonstrukcijos darbai.
- 20.12.** Nuostoliai, kuriuos sukėlė bet koks Jūsų poveikis laukiniams gyvūnams.
- 20.13.** Nuostoliai, padaryti Jūsų šuns, kuris įvykio metu buvo palaidas, be antsnukio arba jei įvykį sukėlęs šuo yra veislės, kuriai laikyti yra reikalingi specialūs leidimai.
- 20.14.** Nuostoliai dėl žalos asmens dokumentams, kreditinėms kortelėms, vertybiniams popieriams, obligacijoms, gryniesiems pinigams, brangakmeniams ir jų dirbiniais, brangiesiems (tauriesiems) metalams, juvelyriniams dirbiniais, muzikos instrumentams, meno, antikvariniams ir unikaliems dirbiniais, ginklams ir jų priedams, programinei įrangai, duomenų laikmenoms, foto ir vaizdo įrangai, mobiliesiems telefonams, nešiojamiems bei planšetiniams kompiuteriams, televizoriams, bepiločiams orlaiviams.
- 20.15.** Asmens įžeidimo, garbės ir orumo žeminimo, teisės į privatų gyvenimą ir jo slaptumą pažeidimo.
- 20.16.** Nuostoliai dėl žalos, sukeltos sportuojant (išskyrus mėgėjiškas nekontaktines sporto rūšis), dalyvaujant varžybose, padaryta dalyvaujant kariniuose mokymuose, pratybose, atliekant karines užduotis.
- 20.17.** Nuostoliai, susiję su bet kokia organizmo infekcija, virusais ar patogenais.
- 20.18.** Nuostoliai, kurie kilo dėl sprogmenų naudojimo, išskyrus legaliai įsigytus fejerverkus.
- 20.19.** Žala, kurią Jūs padarėte, naudodami daiktus ne pagal jų paskirtį ir/ar eksploataavimo instrukciją.
- 20.20.** Nuostoliai atsiradę dėl laipsniško, ilgalaikio temperatūros, drėgmės, garų, nuosėdų, dujų, vibracijos poveikio, pvz., grybelis, pelėsis, puvinimas, dulkės ir pan.
- 20.21.** Nuostoliai dėl turtinės žalos, kilusios dėl grunto suslūgimo, potvynio, gruntinio vandens lygio pakitimo, žemės nuošliaužų, vibracijos (kai draudimo vietoje vykdomi kasimo, sprogdinimo ar statybos darbai).
- 20.22.** Nuostoliai dėl oro, žemės ar vandens užteršimo.
- 20.23.** Nuostoliai, padaryti cheminių, nuodingų, toksiškų, radioaktyvių medžiagų, asbestos.
- 20.24.** Nuostoliai dėl medžioklės, bet kokio tipo ginklų panaudojimo.
- 20.25.** Įstatymuose numatytos sankcijos, baudos.
- 20.26.** Nuostoliai, kurie kilo dėl veiksmų, atliktų esant apsvaigus alkoholiu, narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis arba dėl tyčinės veikos.
- 20.27.** Nuostoliai, kurie yra kompensuojami pagal Lietuvos Respublikos norminius aktus iš valstybės, savivaldybių, Sodros biudžeto.
- 20.28.** Nuostoliai, kurie atsirado dėl tos pačios pasikartojusios priežasties, jeigu mes buvome davę Jums rašytinius nurodymus imtis konkrečių priemonių, sumažinančių įvykio atsitikimo tikimybę.

21. KAIP MES NUSTATOME NUOSTOLIO DYDĮ:

21.1. Nuostoliu laikoma:

21.1.1. Įsiteisėjusiu teismo sprendimu, teismo nutartimi patvirtintos taikos ar trišale sutartimi patenkinta trečiųjų asmenų ieškinių (pretenzijų) Jums suma. Visais atvejais, draudimo išmoka, kuria atlyginama nuostolio suma, negali viršyti draudimo sumos, taip pat visais atvejais iš nuostolio sumos atimama išskaita bei išmokant draudimo išmoką yra atsižvelgiama į kitas sutarties sąlygas, reikšmingas draudimo išmokos dydžiui apskaičiuoti.

21.1.2. Įvykio aplinkybių tyrimo, ikiteisminio tyrimo ir priteistos teismo bylos nagrinėjimo išlaidos, remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais, išskyrus jei žala kilo dėl Jūsų neteisėtų veiksmų. Visos minėtos išlaidos privalo iš anksto būti derinamos raštu su mumis.

21.2. Draudimo išmoka lygi apskaičiuoto nuostolio sumai, atsižvelgiant į draudimo sumą, išskaitą, kitas sutarties sąlygas.

21.3. Visais atvejais bendra draudimo išmokų suma vienu metų draudimo laikotarpiu negali viršyti draudimo liudijime numatytos draudimo sumos.

21.4. Jūsų pareigos atsitikus įvykiui:

21.4.1. Nedelsiant, bet ne ilgiau kaip per 3 dienas, informuoti mus apie įvykį ir pateikti visą turimą informaciją.

21.4.2. Be suderinimo su mumis nepripažinti pateiktų reikalavimų pagrįstumo ir neprisiimti įsipareigojimų dėl nuostolių atlyginimo.

21.4.3. Sudaryti galimybes mums tirti įvykio atsiradimo priežastis ir aplinkybes.

21.4.4. Atsitikus įvykiui, Jūs turite imtis prieinamų protingų priemonių galimai žalai sumažinti, laikydamasis mūsų nurodymų, jeigu tokie nurodymai Jums buvo duoti.

21.4.5. Nedelsiant, bet ne ilgiau kaip per 3 dienas informuoti mus, jeigu tretieji asmenys kreipėsi į teismą dėl padarytos žalos atlyginimo, net jei apie įvykį mums jau buvo pranešta.

21.4.6. Turite suteikti mums įgaliojimus vesti derybas ar atstovauti Jus teisme.

21.4.7. Jeigu Jūs nevykdote pareigų, nurodytų 21.4.1 – 21.4.6 punktuose, mes turime teisę mažinti arba atsakyti mokėti draudimo išmoką.

21.4.8. Jeigu dalį Trečiųjų asmenų patirtų nuostolių kompensavo kiti asmenys, mes atlyginsime skirtumą tarp

priklausančios mokėti draudimo išmokos pagal draudimo sutartį ir gautos kompensacijos iš kitų asmenų.

1 PRIEDAS – PASTATŲ DRAUDIMO VARIANTAI

PASTATAI IR STATINIAI (NEKILNOJAMAS TURTAS)	DRAUDIMO APSAUGOS VARIANTAS		
	Apdraustos rizikos/draudimo išmokų apribojimai	Klasikinė apsauga	Apsauga plus
Ugnis (gaisras, dūmai ir suodžiai, tiesioginis žaibo trenkimas, sprogimas, valdomo skraidomo aparato, jo dalių ar krovinio užkritis)	✓	✓	✓
Vanduo (inžinerinių tinklų avarija, vandens prasiskverbimas iš gretimų patalpų)	✓	✓	✓
Gamtinės jėgos (audra, liūtis, kruša, sniego slėgis, potvynis, grunto suslūgimas, nuošliauža)	✓	✓	✓
Trečiųjų asmenų tyčinė veika (vagystė įsilaužiant, apiplėšimas, vandalizmas po įsilaužimo)	✓	✓	✓
Daugiabučio namo butui priklausantis garažas ar sandėliukas	✓	✓	✓
Daugiabučiuose bendrai nuosavybei padaryti nuostoliai proporcingai turimai turto daliai	✓	✓	✓
Būsto nuomos išlaidos	✗	Iki 6 mėnesių	Iki 6 mėnesių
Papildomos išlaidos draudimo vietai sutvarkyti	5 %	5 %	5 %
Piktavališkas turto sugadinimas	✗	✓	✓
Stacionarūs kiemo statiniai ir gerbūvio elementai	✗	Iki 5 %	Iki 10 %
Stiklo dužimas	✗	✓	✓
Transporto priemonės atsitrenkimas	✗	✓	✓
Savaiminis medžio, stulpo, jų dalių ar kitų daiktų užvirtimas	✗	✓	✓
Elektros įtampos svyravimai	✗	10 000	15 000
Nuostoliai už lietaus ar tirpstančio sniego prasiskverbimą iš išorės.	✗	Iki 1 000 Eur	✓
Vidaus gedimai	✗	✗	Iki 5 000 Eur
Bet kokie kiti įvykiai, išskyrus nedraudžiamuosius	✗	✗	✓

2 PRIEDAS – NAMŲ TURTO DRAUDIMO VARIANTAI

NAMŲ TURTAS (KILNOJAMAS TURTAS)	DRAUDIMO APSAUGOS VARIANTAS			
	Klasikinė apsauga	Apsauga plus	Apsauga Maksimum išskyrus išmaniuosius įrenginius	Apsauga maksimum, Įskaitant išmaniuosius įrenginius
Ugnis (gaisras, dūmai ir suodžiai, tiesioginis žaibo trenkimas, sproginimas, valdomo skraidomo aparato, jo dalių ar krovinio užkiritimas)	✓	✓	✓	✓
Vanduo (inžinerinių tinklų avarija, vandens prasiskverbimas iš gretimų patalpų)	✓	✓	✓	✓
Gamtinės jėgos (audra, liūtis, kruša, sniego slėgis, potvynis, grunto suslūgimas, nuošliauža)	✓	✓	✓	✓
Trečiųjų asmenų tyčinė veika (vagystė įsilaužiant, apiplėšimas, vandalizmas po įsilaužimo)	✓	✓	✓	✓
Papildomos išlaidos likusiam turtui pervežti ir saugoti	5 %	5 %	5 %	5 %
Stiklo dužimas	✗	✓	✓	✓
Transporto priemonės atsitrekinimas	✗	✓	✓	✓
Savaiminis medžio, stulpo, jų dalių ar kitų daiktų užvirtimas	✗	✓	✓	✓
Elektros įtampos svyravimai	✗	Iki 10 000 Eur	Iki 15 000 Eur	Iki 15 000 Eur
Nuostoliai už lietaus ar tirpstančio sniego prasiskverbimą iš išorės.	✗	Iki 1 000 Eur	✓	✓
Vidaus gedimai	✗	✗	Iki 4 000 Eur	Iki 4 000 Eur
Bet kokie kiti įvykiai, išskyrus nedraudžiamuosius	✗	✗	✓	✓
Išmaniųjų įrenginių draudimas nuo 5.1 -5.11 punktuose išvardintų draudžiamųjų įvykių	✗	✗	✓	✓
Išmaniųjų įrenginių draudimas nuo 5.13 ir 5.14 punktuose išvardintų rizikų	✗	✗	✗	✓

NAMŲ TURTO DAIKTŲ GRUPĖS	MAKSIMALI DRAUDIMO IŠMOKOS SUMA (procentai skaičiuojami nuo namų turto draudimo sumos)			
	Klasikinė apsauga	Apsauga plus	Apsauga Maksimum išskyrus išmaniuosius įrenginius	Apsauga maksimum
Daiktai draudimo vietoje				
Vaizdo, garso aparatūra	Iki 25%	Iki 25%	Iki 100%	Iki 100%
Baldai	Iki 40%	Iki 40%	Iki 100%	Iki 100%
Elektrinė buitinė ir kt. technika	Iki 25%	Iki 25%	Iki 100%	Iki 100%
Kompiuterinė įranga, filmavimo kameros, fotoaparatai	Iki 15%	Iki 15%	Iki 100%	Iki 100%
Drabužiai, avalynė, patalynė	Iki 10%	Iki 10%	Iki 100%	Iki 100%
Kilimai, šviestuvai	Iki 10%	Iki 10%	Iki 100%	Iki 100%
Indai, namų apyvokos reikmenys	Iki 5%	Iki 5%	Iki 100%	Iki 100%
Sporto ir poilsio inventorius	Iki 10%	Iki 10%	Iki 100%	Iki 100%
Sodo, daržo įrankiai, aplinkos tvarkymo mechanizmai	Iki 10%	Iki 10%	Iki 100%	Iki 100%
Kiti daiktai	Iki 3%	Iki 3%	Iki 100%	Iki 100%
Grynieji pinigai	neatlyginama	Iki 300 Eur	Iki 750 Eur	Iki 750 Eur
Vertybės (išskyrus grynuosius pinigus)	neatlyginama	Iki 10%, bet ne daugiau 6 000 Eur	Iki 25%, bet ne daugiau 20 000 Eur	Iki 25%, bet ne daugiau 20 000 Eur
Darbo įrankiai, darbdavio patikėtas turtas	neatlyginama	Iki 300 Eur.	Iki 1 000 Eur.	Iki 1 000 Eur.
Svečių daiktai (išskyrus vertybes)	neatlyginama	Iki 300 Eur	Iki 600 Eur	Iki 600 Eur
Dviracio, vaikiško vežimėlio vagystė už draudimo vietas ribų. Draudimo apsauga galioja tik tuo atveju, jei dviratis	neatlyginama	Iki 2 000 Eur	Iki 3 500 Eur	Iki 3 500 Eur

buvo paliktas prirakintas prie stacionaraus objekto.				
Turtas namų valdos ūkiniuose pastatuose, daugiabučio namo rūsyje ar sandėliuke	neatlyginama	Iki 10%	Iki 15 %	Iki 15 %
Turtas aptvertoje gyvenamosios namų valdos teritorijoje	neatlyginama	Iki 5%	Iki 10%	Iki 10%
Turtas lengvajame automobilyje	neatlyginama	600 Eur	1 500 Eur	1 500 Eur
Laikiniai su savim pasiimto namų turto apsauga už draudimo vietos ribų. T. skaičiuje:	neatlyginama	10%, bet ne daugiau 2 000 Eur	15%, bet ne daugiau 5 000 Eur	15%, bet ne daugiau 5 000 Eur
Grynieji pinigai	neatlyginama	150 Eur	300 Eur	300 Eur
Vertybės (išskyrus grynuosius pinigus)	neatlyginama	300 Eur	600 Eur	600 Eur
Atviros vagystės viešoje vietoje, kišenvagystės atveju	neatlyginama	150 Eur	300 Eur	300 Eur

3 PRIEDAS – METINIS VERTĒS MAŽINIMO PROCENTAS

Pastato konstrukcija	Metinis nusidėvėjimo dydis %
Mūras (plytos, blokeliai, gelžbetonio plokštės, monolitas)	0,8
Rąstai, apmūryti rąstai	1,5
Medinis su karkasu, medinis su karkasu apmūrytas, mediniai skydai, stiklo konstrukcijos, kita	2.5

4 PRIEDAS – METINIS NAMŲ TURTO DAIKTŲ GRUPĖS NUSIDĖVĖJIMO PROCENTAS

Namų turto grupė	Metinis nusidėvėjimo dydis %
Baldai	8
Vaizdo ir garso aparatūra, filmavimo kameros, fotoaparatai	10
Kompiuterinė įranga	25
Buitinė ir elektrinė technika	15
Šviestuvai	7
Sporto ir poilsio inventorius, sodo, daržo įrankiai	20
Indai, namų apyvokos daiktai	10
Kilimai	8
Drabužiai, avalynė, patalynė	30
Mobilieji telefonai	50
Kiti daiktai	10